



Glasiilo Občine Kanal ob Soči, letnik XII, številka 43, december 2014

Most

V SREDIŠČU: Miru v okolici in v srcu si želijo mlade družine

IZOSTRITEV: Novoizvoljeni svetniki se predstavljajo

ŠPORT: Balinarke državne prvakinje

IZ VSEBINE

Mlada cvetličarka, ki ima rada cvetje	3
Miru v okolici in v srcu si želijo mlade družine	4
Obiskali smo starejše ob njihovem prazniku	7
Praznik kostanja v Ligu	8
Poziv občanom k varovanju imetja	9
Prenova v HE Doblar je poklon Soči	9
Energetske izkaznice stavb	10
Slikarka in učiteljica z občutkom za naravo	11
Presenečenje za Tince	12
NET – AGE	14
Napoleonov most v Desklah ima novo podobo	15
Svetniki Občine Kanal se predstavijo	19
Predsedniki KS se predstavijo	20
Neurje je odkrivalo strehe	21
Počitnice malo drugače	23
Rešili učence, ujete v plamene	24
Najmlajši na OŠ Kanal imajo radi dom	26
Hočete igrati z mano	27
Knjiga o Reziji	28
Revija pevskih zborov Občine Kanal	29
Balinarke državne prvakinja	30
Kanalske zbirke na razstavi	34

Fotografija na naslovnici:
Andrej Murovec



Aleš Rupnik, foto: osebni arhiv

Z

dobrimi

željami

Prazniki so v življenju zato, da se človek zaustavi, povesele, praznuje, razmisli o prehojeni poti in da zna pogledati tudi v naprej. Gotovo praznike potrebujemo. Lagal bi, kdor bi rekel, da nimajo nekega pomena, še posebej, ko nas utrip življenja tako prehitava, da največkrat nimamo časa niti zase. Vsak prispevek, vsako dejanje, je na nek način kamenček, ki ga vgrajujemo v podobo življenjskega utripa naših krajev, v podobo, s katero se pokažemo navzven, nagovarjamo druge, ki nas gledajo od zunaj, ki potujejo skozi te kraje, ki se pri nas zaustavijo. Še bolj pa mora biti ta podoba prijetna, lepa za nas, ki tukaj živimo.

Odkrivati je potrebno izzive, ki jih pred nas polaga življenje, ko se v vsakem od nas prepletata vera in dvom, veselje in malodušje, odprtost za odgovorno življenje in na drugi strani prepuščanje svojega življenja nekakšni usodi, ki nas vodi v začarani krog razvrednotenja vsega, kar v življenju ima nek smisel in vrednost. Prav to so izzivi naše poklicanosti, da se zazremo v čas, ki je pred nami. Mar ni dovolj veliko pričakovanje, da našemu okolju damo pečat, ki bo govoril o kvaliteti našega življenja. V tem je bistvo klica, ko nas nekdo prosi za uslugo, za razumevanje, odpuščanje. Dobro, ki ga lahko damo bližnjim, se vedno izraža v povabilu: Trudi se, da najdeš tisto poklicanost, v kateri se udejanjata človek in njegovo dostojanstvo: Biti človek! To je spoznanje, da je potrebno tudi tvoje prizadevanje za boljši svet. In zakaj prav jaz? Poklic je ovrednotenje darov, ki jih v življenju imaš. Zaradi teh darov te nekdo potrebuje, te pokliče. O tem moramo razmišljati in se vedno znova vprašati, preveriti naše življenjske izbire in odločitve: doma v družini, v šoli ali v službi, v družbenem in družabnem življenju.

V teh dneh bomo po naših domovih sprejeli Luč miru iz Betlehema, ki prihaja iz krajev, kjer danes ni miru. Prav to je opomin in povabilo, da na svetu vendarle ne bi bilo tako. Zato imamo nalogo, da to luč prinašamo tja, kjer je najbolj potrebno. Dobra beseda, dobrodela pomoč starejšim, bolnim, invalidom, vsem, ki so osamljeni, otrokom, ki so žalostni, mladim in vsem, ki tavajo v raznih zasvojenostih in v veliki negotovosti ... drug drugemu. Tako bomo ustvarili družino ljudi, ki delajo za mir in medsebojno razumevanje v naših domovih, v naših krajih.

Vprašal sem se o voščilu ob praznikih. Kaj si običajno voščimo: zdravje, uspeh, srečo ...? Če hočemo poiskati odgovor, potem se moramo vrniti k vsebini božičnega praznika, iti v Betlehem.

Tudi za nas je odprto vprašanje, kako bomo s pristnim sporočilom nagovorili drug drugega. Če se bomo znali vračati k izvirom, kot otroci v Betlehem, k jaslicam. Ob božičnih praznikih in v novem letu vsem voščim miru in veselja.

Aleš Rupnik

Mlada cvetličarka, ki ima rada cvetje in ljudi

Jerneja Jug v prenovljeni cvetličarni v Kanalu prodaja cvetje in ga aranžira. Dela z veseljem in verjame, da je izbrala pravo pot.

Irena Hočevar Križnič, foto: Ana Križnič

Jerneja Jug s partnerjem Urbanom in otrokoma Ulo in Tiborjem živi v Kanalu. Po izobrazbi je aranžerski tehnik. Je komunikativna, poštena in pozitivna mlada podjetnica, ki se ni ustrašila izziva in si v Kanalu uredila izvirno opremljeno cvetličarno.

Zakaj si se odločila za delo v cvetličarni? Je bilo to že želja v otroštvu? Morda splet okoliščin?

Vse skupaj bolj splet okoliščin. Pred mano je imela cvetličarno gospa Milica Zimic. Ker jo je hotela zapreti, mi je ponudila oziroma predlagala, naj sama prevzamem cvetličarno. V tej smeri se je vse nadaljevalo in danes sem samostojna podjetnica in lahko rečem, da se je to izkazalo kot dobra poteza.

Kanal je majhen kraj. Je kljub temu kupcev dovolj?

Sam Kanal res ni velik, ampak zraven spadajo tudi okoliške vasi, od koder imam veliko strank. Potem je kar nekaj strank od drugod, društev, ki delujejo v naši občini, kak mimoidočin in se nabere. Hvala vsem. Nisem milijonar, sem pa srečna in zadovoljna.

Se pri nakupih cvetja čuti, da je denarja manj?

Rože niso nujno potrebna dobrina. Seveda se malo čuti, da je denarja manj, ampak še bolj kot to nas cvetličarje ubijajo veliki trgovski centri, ki prodajajo cvetje brez domišljije in duše in po navadi slabe kvalitete. To velja zlasti za rezano cvetje. Zdi se mi plehko in žalostno, kako država ponižuje nas cvetličarje.

Kdaj je cvetličarna najbolj obiskana?

Najbolj je obiskana tiste dni pred prvim novembrom. Potem pred adventom in cel december, sploh pred božičem, za valentinovo. Tu je tudi 8. marec, velika noč, maj, junij, ko se sadijo sadike cvetja in zelenjave. Poletje je bolj dopustniško. Nakupi so odvisni od letnega časa, priložnosti.

Te obiščejo tudi moški?

Po čem povprašujejo?

Seveda me obiščejo tudi moški. Največkrat kupijo šopek ali kak drug cvetlični aranžma za svojo ženo ali punco.

Je aranžiranje umetnost? Kako se je naučimo?

Mislím da je ena vrsta umetnosti, ki se iz vizije spremeni v izdelek, največkrat v unikat. Določene tehnike in pravila v aranžiranju je treba poznati in upoštevati, ostalo je domišljija in material, ki ga imaš na razpolago.



Jerneja pri oblikovanju cvetja

Letos si prenovila podobo lokala? Zanimivo in izvirno. Kje si dobila idejo? Kdo jo je pomagal uresničiti?

Res je, skrajni čas je bil, hvala lepa. Ideja je prišla, ko sem na internetu videla posteljo, narejeno iz palet, in si rekla, da se zagotovo da narediti še kaj drugega. Ker pa nimam nobenih mizarskih izkušenj, mi je na pomoč priskočil Miha Drekonja "Kfwlč" in tudi moj Urban, ki je poskrbel za vse ostalo. Njima sem najbolj hvaležna. Pa tudi Marku Testenu hvala.

Kaj kot mlada podjetnica v Kanalu pogrešaš? Kaj bi želela spremeniti?

Kot mlada podjetnica najbolj pogrešam vzajemnost in zaupanje nekaterih ljudi. Če se bomo podpirali med sabo, se bo kraj lahko razvijal in to na vseh področjih.

In še nasvet mladim. Je zasebna pot prava? Misliš, da je mogoče tudi doma najti delo?

Katera pot je prava, ve vsak sam. Zase lahko rečem, da sem izbrala pravo. Čeprav je včasih težko, vem, za kaj delam in to rada počnem. Sem kot velik otrok, ki se rad igra in ustvarja. Veliko je idej, kaj bi lahko kdo počel. V majhnem kraju, kot je Kanal, se mi zdi, da je še težje izbrati. Mladim bi svetovala, naj se opogumijo in verjamejo v svojo idejo. Dodajo naj še kanček povpraševanja ljudi in po mojem nimajo kaj izgubiti.



Foto: Matejka Maver Pregelj

Miru v okolici in v srcu si želijo mlade družine

Praznični dnevi so čas za razmislek. Mlade družine so nam povedale svoje želje in pričakovanja.

Irena Hočevar Križnič, foto: arhivi predstavljenih družin



Nadja, Robert, David in Blaž

Pred vrati so prazniki, ko se pred mrazom in nočjo zatečemo v ogrete, okrašene in po potici dišeče domove. Ko se za trenutek umirimo in pomislimo, kaj je staro leto obrodilo in kaj je tisto, kar si želimo v novem. Statistične številke odseljavanja in rojstev nam niso najbolj naklonjene, zato smo se odločili, da mlade povprašamo o dobrih in slabih platih življenja mladih družin v tem okolju. Seveda pa ni šlo brez vprašanja, kaj si želijo v letu 2015. Upamo, da vam bodo odzivi (žal kljub trudu krajevno neenakomerno razporejeni) polepšali branje praznične številke.

Erika, Simon, Matija in Neja

Smo štiričlanska družina Segalla in živimo v Kanalu. Moje ime je Erika (33 let), mož Simon (37 let), sin Matija (4 leta) in hčerka Neja (1 leto). V Kanalu živimo od leta 2010. Tukaj smo se

predvsem odločili ostati zaradi službe, pa tudi vrtec in šola sta v neposredni bližini, če omenim še pošto, trgovino, lekarno in zdravstveni dom pa občino in še marsikaj bi se našlo. Mislim, da ponuja Kanal kot malo mestce veliko prednosti. Zakaj naj bi se mlade družine odločile ostati tukaj in ne bi odhajale v velika mesta? Tu je vse na dosegu rok. No, če bi si kaj zaželela, bi bil to mogoče park z igrali za male otroke. Zame in za mojo družino pa si najbolj želim zdravja in medsebojnega razumevanja! Želimo vam vesele praznike!

Barbara in Vasja

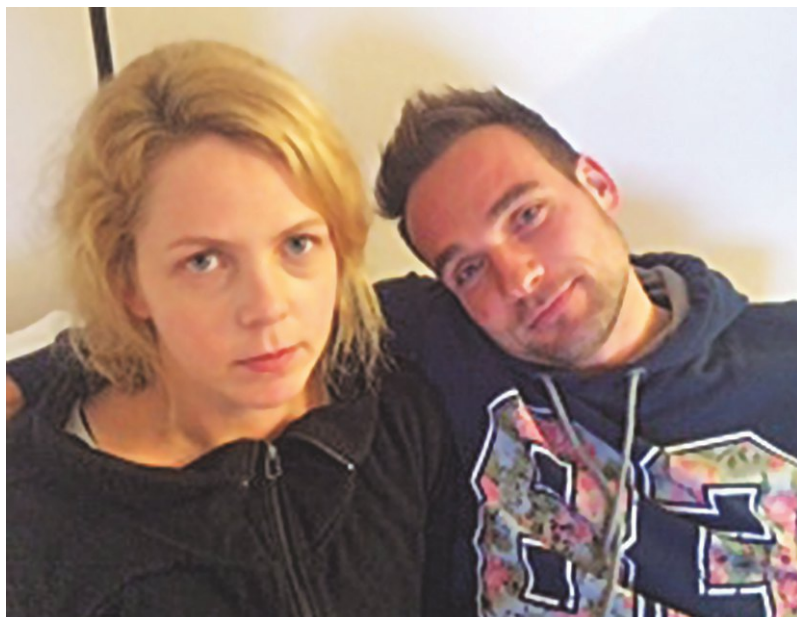
Sva Barbara in Vasja, oba domačina. Ko sva se pogovarjala o poroki, sva morala razmisliti tudi o tem, kje bo najin dom. Imela sva dve možnosti – ali ostaneva v domačem kraju ali pa postaneva podnajemnika v Novi Gorici. Odločila sva se za Kanal in si v hiši Barbarine družine uredila stanovanje.

V domačem kraju nama je vseč predvsem to, da tu živijo tudi najini najbližji – starši, sestra oz. brat, sorodniki in prijatelji. Veliko nama pomeni, da imava prijazne sosede, s katerimi je vedno prijetno poklepetati.

Všeč nama je narava, zato prosti čas rada preživljava na "ranču" ob čudoviti Soči. Kar naju v domačem okolju moti in skrbi, je, da skorajda ni novih delovnih mest in da je veliko mladih brezposelnih, zato tu ne vidijo prihodnosti. Takšne razmere žal vplivajo tudi na splošni utrip kraja, ki si zasluži veliko več. Želiva si, da bi bilo že v prihajajočem letu 2015 drugače, zato vsem voščiva veliko optimizma, veselja in novega zagona.



Nataša



Barbara in Vasja

Nadja, Robert, David in Blaž

Smo Nadja, Robert, David (skoraj 4 leta) in Blaž (kmalu bo star 1 leto). Dom smo si ustvarili v Morskem, kjer je tudi kar precej mladih družin. Delava kot samostojna podjetnica in vrtnar v podjetju Hit. Vsem nam je skupno veselje do glasbe in aktivnega preživljanja prostega časa. Robert se je v naše kraje priselil iz Nove Gorice; želja, da ostanemo tu, je bila predvsem njegova, ker ga je življenje na vasi pritegnilo. Oba verjameva v velik potencial kraja in občine, saj imamo tu izredne naravne danosti in kulturno-zgodovinsko dediščino.

Zelo radi imamo življenje v mirnem kraju, vendar nas pot velikokrat zanese tudi v Novo Gorico – iz službenih razlogov, za nakupovanje, mesto pa nudi tudi veliko več možnosti za druženje (z otroci na igralih, bolj urejene pohodniške in kolesarske izletne točke ...).

V naslednjem letu, pa tudi sicer, si želimo predvsem, da bi čim več časa lahko skupaj uživali pri raznih aktivnostih, npr. ustvarjanju in poslušanju glasbe, na pohodih, daljših izletih, na vaškem igrišču (kamor zelo radi zahajamo in na katerem upamo, da bodo kmalu stala tudi otroška igrala), in da bosta naš dom polnila smeh in zadovoljstvo.

Lea in Klemen

Pozdravljeni sokrajani. Ob predstavitvi ideje o kratkem predstavitvenem članku v Mostu so nama misli takoj podivjale in razmišljati sva začela, kako naj vse te misli strneva v nekaj povedi in hkrati poveva vse, kar bi rada povedala, ne da bi izpustila kaj pomembnega. Minilo je nekaj dni, ko sva na tiho vsak po svoje gradila osnutek in ni in ni nama ravno uspelo vsega povezati v neko celoto. In potem, kar naenkrat nama je postalo jasno ... razlog za razjasnitev je bil spontan obisk pri najinih sosedih ... Po obisku sva si bila oba enotna, da je prav to odgovor na vsa vprašanja in razloge, zakaj sva se preselila in zakaj želiva ostati ter da so to glavne prednosti bivanja v občini Kanal oziroma natančneje v vasi Pečno. Povezanost, odprtost, odkritosrčnost in predvsem pripravljenost pomagati, je le nekaj lastnosti tako bližnjih kot tudi malce bolj oddaljenih sosedov. In ravno to je stvar, ki sva jo iskala in ob skorajšnjem spoznanju, da tega v naši domovini ni več, tudi našla v vasi Pečno.

Da ne omeniva oddaljenost od mestnega vrveža in prostora, kjer se lahko po dolgem napornem dnevu v miru usedeš na teraso, povabiš soseda na kavo, malce »podebatiraš« in imaš svoj mir, tako mir okolice kot tudi mir v srcu. Predvsem pa je najpomembnejše, da ti kraj prebivališča predstavlja nekaj, kar ti predstavlja DOM. In to sva midva našla v vaši in sedaj tudi najini občini. Če se izraziva preko verzov skupine Faraoni »Tu je moj dom, tu sem doma, tu je del mene, del mojega srca.«

Pa še na kratko o naju: Sva kombinacija gorenjsko-primorske naveze, Klemen (33 let) prihajam z Jesenic, dalj časa sem živel v Kranju in delal v Ljubljani, Celju in Mariboru. Po izobrazbi sem informatik, ukvarjam pa se s svetovanjem

podjetjem. Lea (26 let), sem Primorka, natančneje iz Volčje Drage. Po izobrazbi sem delovna terapevtka in trenutno še čakam na priložnost, da se lahko dokazem v svojem poklicu. Sva velika ljubitelja morja, sonca, narave, živali in glasbe. V novem letu pa si želiva predvsem, da naju najina ljubezen še naprej povezuje, izpopolnjuje in osrečuje ter da se ohranijo sosedsko-prijateljski odnosi. Dovolj je bilo, že tako presejava omejitvev ... Če vas pa še kaj zanima, naju le pocukajte za rokav, ko se srečamo na ulici.

Nataša, Toni, Lara, David

Živimo na Kanalskem Vrhu. Ni vedno enostavno, je pa lepo. Odmisliti moramo vsakodnevno vožnjo v dolino tudi po večkrat na dan v vrtec, službo, k zdravniku. Sprijazniti se moramo, da zima s sabo prinese sneg in zasnežene ceste. In da za vse porabimo nekaj časa več, kot če bi živeli v mestu. Imamo pa zato veliko prostora, kjer se otroci lahko igrajo, na vrtu nam raste doma pridelana zelenjava, imamo mir in ob sebi nono, ki lahko hitro vskoči za varuško. Nikoli nismo od novega leta veliko pričakovali. Skoraj bolj smo srečni in hvaležni, da se staro leto dobro izteka, da se nam je kaj lepega zgodilo, da se je kakšna zgodba uspešno zaključila, da se je delo dobro opravilo in kakšen izziv postal realnost. Malo s pomočjo sreče, malo pa tudi zaradi vloženega truda. Želje? Povsem vsakdanje, zimzelene. Zase in naše in najdražje si želimo zdravja. Zdi sem nam, da vse ostalo pride v paketu z njim. Kot mlada družina si seveda želimo, da bi lahko kdaj ustavili čas; zamrznili prve nasmehe, prvi pevski nastop ... Da bi več časa preživeli



Erika, Simon, Matija in Neja

skupaj in ne bi bili razpeti med preštevilnimi obveznostmi. Lara si želi mucka, Davida pa spoznanja, kaj so to želje, pričakovanja in upanje šele čakajo. Moram pa priznati, da imam tudi eno materialistično željo. Ki pa s sabo prinaša več kot le denar – prinaša dostojanstvo, človečnost in občutek vrednosti. Želim si, da bi delo znova dobilo čast. Da bi vsak, ki odgovorno opravlja svoje delo, lahko s plačilom dostojno živel in dostojno preživljal družino. Zgodbe delavcev, ki kljub plači ne morejo skozi mesec, ne bi smele biti nekaj vsakdanjega.



Lea in Klemen

KS Kanal ob prazniku nagradila krajane

Irena Hočevar Križnič, foto: Jerneja Božič



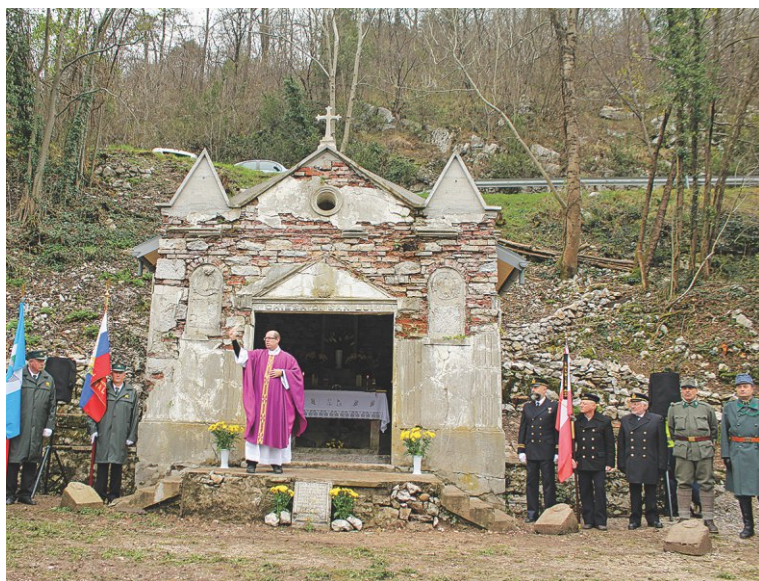
V petek, 28. 12. 2014, je praznovala svoj praznik KS Kanal. Na prireditvi v večnamenski dvorani OŠ Kanal sta zbrane nagovorila predsednik KS Kanal **Marko Bucik** in župan Občine Kanal **Andrej Maffi**. Program so popestrili z glasbenimi točkami mladi glasbeni talenti, brata **Jan** in **Aljaž Markič** ter **Klementina Medvešček** in **Peter Kajzer**. Za zaključek je zapel še mladinski zbor OŠ Kanala pod

vodstvom **Mojce Jerončič** ob klavirski spremljavi **Mirjam Furlan**. Zaslužnim krajanom so ob tej priložnosti podelili priznanja KS. Prejeli so jih **Ana Križnič**, dr. **Primož Kožuh**, **Vili Kobal**, **Miran Ipavec** in **Društvo upokojencev Kanal**. Društvu upokojencev je KS ob tej priložnosti podarila prenosni računalnik in se tako zahvalila številnim prostovoljcem, ki skrbijo za potrebne pomoči in svoj čas namenjajo delovanju v kraju.

Na pust jesenski dan svetel dogodek v Plavah

V Plavah so delno obnovili cerkvico svetega Alojza, zgrajeno v 1. svetovni vojni, in ob zaključku del 7.12. 2014 pripravili slovesnost.

Lojzka Reščič in Valter Reščič, foto: Kaja Reščič



Na pusto deževno drugo adventno nedeljo, 7. decembra 2014, se je v Plavah dogajal zanimiv in svetel dogodek. S številnimi domačini iz Plavi in vseh okoliških krajev ter iz Italije smo proslavili zaključek del obnove strehe cerkvice svetega Alojzija iz prve svetovne vojne. Cerkvica se nahaja na levem bregu Soče tik pod cesto Plave – Nova Gorica, takoj ob izstopu iz vasi Plave. Cerkvico so zgradili italijanski vojaki leta 1916 ob pokopališču, kjer je bilo konec vojne pokopanih 3546 vojakov, od tega 140 avstrijskih. Do pred dveh let je bila prepuščena propadanju in popolnoma zapuščena. Ideja za obnovo je prišla iz vrst italijanske skupine prostovoljcev za proučevanje in ohranjanje zapuščene prve svetovne vojne Carsoetrincee, na podlagi zapisov in spodbude avtorice knjige »Viaggio al fronte« Luise De Caroli. Prihodki od prodaje knjige Maria Muccinia »ED ORA

ANDIAMO!« pa so bili namenjeni financiranju obnove.

Prve aktivnosti čiščenja okolice cerkvice so se začele leta 2012, naslednje leto so zamrle, letos pa so izvedli glavino del, do zaključka obnove strehe.

Na začetku slovesnosti je daroval mašo v delno obnovljeni cerkvici kaplan Župnije Kristusa Odršenika Andrej Vončina, slavje pa se je nadaljevalo v koči na Ladišču, kjer je Sergio Spagnolo podrobneje predstavil idejo in sam potek obnove, predvsem pa se je zahvalil vsem, ki so k obnovi pripomogli.

Zahvala gre njegovim kolegom in društvom na oni strani meje, na naši strani pa predvsem Marjanu Vugi, ki je lastnik zemljišča, članom Društva soška fronta Nova Gorica, članom Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo Kanal, Občini Kanal ob Soči ter številnim prostovoljcem, ki so vsak po



svoje pripomogli k obnovi. Prav posebna zahvala pa gre trem osebam: Mariji Medvešček in Ivani Kamenšek iz Plavi ter Jožetu Gorjancu iz Rodeža, ki so bili prvi, ki so vzpostavili stik z gospo Luiso De Caroli, kar je bil sploh prvi povod za vse omenjene dejavnosti.

Številni krajanji so pomagali pripraviti dogodek in prispevali pecivo za skromno pogostitev. Na koncu pa nam je še Stane Makarovič iz Goljevice zaigral na trobento.

Organizacijo prireditve in vse potrebne komunikacije med vsemi vključenimi je klub zelo omejenemu času uspešno speljalo Turistično društvo Korada, ki namerava tudi v naslednjem letu posvetiti velik del svojih dejavnosti obeležju 100-letnice pričetka 1. svetovne vojne, ki je v naših krajih pustila neizbrisen pečat.

Treba je obupati spomine na te dogodke, tudi z namenom, »da se kaj takega ne bi več ponovilo«.

Obiskali smo starejše ob njihovem prazniku

Prvi oktober, mednarodni dan starejših, je dan, ko deskljanski upokojeanci skupaj z otroki iz vrtca in Osnovne šole Deskle obiščemo naše starejše občane.

Tekst in foto: Majda Rejec

Mednarodni dan starejših, ki ga je leta 1990 razglasila generalna skupščina OZN, je namenjen skrbi za starejše. Na ta dan se veliko govori in piše o starejših, toda skrb za starejše bi morala biti vsakodnevna in ne le muha enodnevnica.

Starejši se velikokrat počutijo zapostavljene, odrinjene iz družbenega dogajanja, zanemarjene in celo primeri zlorabe starejših niso osamljeni primer. Zlasti osamljenost je velik problem, ki neredko vodi v izoliranost in zdravstvene težave. Mogoče je komu težko razumeti mlajše generacije, da se ne dovolj posvetijo starejšim, toda današnji tempo življenja, vsakodnevna borba za preživetje, obveznosti do otrok in družine onemogočajo mlajšim, da bi več časa posvetili svojim ostarelim staršem.

Da bi vsaj nekoliko ublažili težave starejših, poteka v Sloveniji projekt Starejši za starejše, v katerem prostovoljci obiskujejo starejše, odkrivajo njihove potrebe in težave in jih po svojih močeh tudi pomagajo razrešiti. Niso redki primeri, ko se starejši vidno razveselijo prostovoljcev, ki jim s tem, da se jim posvetijo in jim prisluhnejo, polepšajo dan in vsaj začasno preženejo osamljenost.

Prostovoljke iz Medgeneracijskega centra Pri Tinci v Desklah smo se odločile, da bomo letos pripravile za vse starejše krajane, tako tiste, ki bivajo v domovih za starejše, kot one, ki so doma, majhno presenečenje.

Ves mesec september smo se ob torkih sestajale v centru in izdelovale majhne punčke iz blaga in volne. Dodale smo jim tudi cvetove sivke, da bi obdarovancem s svojim opojnim vonjem pričarali



Tako ljubke smo bile

malo pomladno poletnega optimističnega vzdušja. Pri ustvarjanju so udeleženske pokazale veliko mero ustvarjalnosti, saj je bila vsaka punčka nekaj posebnega.

Na dan starejših so naše prostovoljke skupaj z otroki iz vrtca in Osnovne šole Deskle obiskale

starejše občane in jim izročile naša simbolična darilca.

Sijoče oči in veseli nasmeški obdarovancev so pokazali, da smo s sivkinimi punčkami dosegli svoj namen, razveseliti starejše in jim polepšati dan.



Praznik kostanja v Ligu

Turistično društvo Kolovrat Lig je tudi letos organiziralo tradicionalni Praznik kostanja v Ligu, ki je potekal v soboto, 11.10.2014, in nedeljo, 12.10.2014.

Simon Žnidarčič, foto: Gabrijel Humar



Letošnji praznik je TD Kolovrat Lig s sodelovanjem članov društva, članov krajevne skupnosti ter ostalih krajanov ponovno uspešno izvedlo.

Sobotni program je s predstavitvijo knjige MARKIČI IN MARKČARJI oblikovala avtorica Helena Vuk,

domačinka iz Markičev, ob sodelovanju voditeljev Slavka Jereba in Kristi Žnidarčič, prof. Bojana Bratine ter nastopajočih. Sledilo je odprtje razstave slik Helene Vuk in izdelkov iz filca, ki so jih izdelali otroci iz Liga, učenci OŠ Kanal, OŠ Deskle in OŠ Prepotto v Italiji na predhodno izvedeni otroški delavnici pod vodstvom VDC Nova Gorica. Izdelki z delavnice, slike Helene Vuk in izdelki VDC NG so bili razstavljeni na dan praznika kostanja v bivši osnovni šoli v Ligu. Sobotni večer se je nadaljeval s koncertom Moškega pevskega

zboru Lig in gostjami Ženskim pevskim zborom Osnovne šole Kanal ter prijetnim druženjem po koncertu.

Nedeljski program, ki ga je povezoval Slavko Jereb in mu je na odru delal družbo ali »gužvo« Severin

Drekonja, smo popoldne začeli z nastopom harmonikarskega orkestra glasbene šole PALBIN, nadaljevali z nastopom liških otrok in članic društva, na tradicionalni tomboli pa smo z glavno nagrado, motorno žago STIHL, in mnogimi drugimi nagradami razveselili srečne dobitnike in manj srečne »skoraj« dobitnike.

Obiskovalcem smo na prazniku ponujali pečen in surov kostanj, hrano, pijačo, marijanceljske kolače in drugo pecivo. Organizirana je bila kmečka tržnica z raznoliko ponudbo, obiskovalci pa so se lahko preizkušali v jahanju konj in druženju z njimi. Vreme nam je omogočilo, da smo ob zvokih ansambla AKORDI lahko plesali kar na prostem na vaškem igrišču.

Prireditve, ki je v največji meri financirana iz sredstev proračuna Občine Kanal ob Soči, se je udeležilo okrog 800 ljudi.

Zahvaljujemo se Občini Kanal ob Soči, vsem sponzorjem, donatorjem ter vsem, ki nam kakorkoli pomagata, nas spodbujata pri organizaciji in izvedbi praznika, ki tako ohranja svojo 45-letno tradicijo.

Dočakali so devetdeset let in več

Irena Hočevar Križnič, foto: Maja Križnič

KS Kanal se je odločila, da ob krajevnem prazniku povabi na družabno srečanje krajanje, ki so stari 90 let in več. Povabila so bili vsi zelo veseli. Odzvalo se jih je trinajst.

V gostišču Križnič so jim pripravili krajši kulturni program in pogostitev. Najmlajši iz kanalskega vrtca so jim zapeli, OŠ Kanal jim je podarila šolsko glasilo Mostiček, KS Kanal pa jih je obdarila s knjižnim darilom.

Najstarejša udeleženka srečanja je bila

Vida Valentinčič iz Morskega, ki je praznovala že sedemindesetletni rojstni dan, a je še vedno čila in zadovoljna.

Vsem je zaželela, da bi dočakali vsaj toliko let kot ona.



OBVESTILO

PRAZNIČNI DELOVNI ČAS OBČINSKE BLAGAJNE

Sreda, 24.12.2014 8.00 - 10.00

Sreda, 31.12.2014 8.00 - 10.00



OBČINA
KANAL OB SOČI

Spoštovani poslovni partnerji in kupci, zahvaljujemo se vam za zaupanje v tem letu.

Naj vam prihajajoči praznični dnevi pričarajo veliko lepih trenutkov, v novem letu pa vam želimo veliko doseženih ciljev, sreče in zdravja.

*Podjetje A.B.C. AVTO CENTER
d.o.o., Kromberk*

*Pooblaščen prodajalec in
serviser za vozila Volkswagen*

*Tehnični pregledi za vozila
vseh znamk.*



VOLKSWAGEN CENTER KROMBERK, Industrijska cesta 3a, Nova Gorica

Prenova v HE Doblar I je poklon Soči

18.11.2014 so v prenovljeni strojnici HE Doblar slovesno proslavili zaključek rekonstrukcije HE Doblar I.

Irena Hočevar Križnič, foto: arhiv SENG

Zbralo se je okrog dvesto strokovnjakov in predstavnikov lokalnih skupnosti. Prenova, ki se je začela že leta 2009, je bila nujno potrebna, saj elektrarna deluje že 75 let. Kot najugodnejša za preskrbo z električno energijo se je pokazala prenova po fazah, saj sta ves čas obratovala po dva agregata, HE Doblar I in vzporedno HE Doblar II. V okviru investicije so obnovili tudi daljinsko vodenje sistema in požarno javljanje. Dela naj bi bila vredna 32 milijonov evrov. Slovenska industrija je tako pridobila tržno zanesljiv in prilagodljiv vir obnovljive energije.

Direktor Soških elektrarn **Vladimir Gabrijelčič** je ob zaključku del povedal: »Soške elektrarne Nova Gorica skrbno, ekonomično in z mislijo na prihodnost načrtujejo tudi prenovo hidroenergetskih objektov. Strateška odločitev o poenotenju instaliranega pretoka na 180 m³/s v celotni verigi hidroelektrarn na Soči je nastala na podlagi raziskav o bolj učinkovitem izkoriščanju razpoložljivega

vodnega potenciala. Ta odločitev je zahtevala tudi temeljito rekonstrukcijo najstarejše hidroelektrarne Doblar I in predvsem večjo zanesljivost obratovanja, večjo varnost ter prilagojenost na tržne razmere, vključno z večjim številom zaustavitvev in zagonov agregatov.«

Načrte pa imajo tudi za prihodnja leta: »Konkretni načrti so usmerjeni v priprave na rekonstrukcijo HE Plave I, načrtujemo pa tudi gradnjo male HE Kneža«, je pojasnil direktor Soških elektrarn.



Nagovor direktorja SENG Vladimira Gabrijelčiča



Zbrani na prireditvi ob zaključku rekonstrukcije HE Doblar



Strojnica hidroelektrarne Plave

Poziv občanom k varovanju imetja

CZ Občine Kanal ob Soči, foto: arhiv CZ Kanal

V mesecu novembru je kljub obilnemu deževju na teritoriju naše občine zagorelo kar štirikrat. Odgovorni sumijo, da gre za podtaknjene požare. CZ Občine Kanal ob Soči se je sestala v širši sestavi skupaj s policijo.

V sredo, 19. novembra, so se predstavniki CZ, Občine Kanal ob Soči, policije in gasilskih društev zbrali na interventnem posvetu zaradi po vsej verjetnosti podtaknjenih požarov na območju naše občine, ki pa po zaslugi hitrih intervencij gasilcev niso povzročili velike gmotne škode. Očitno podtaknjeni požari so se zgodili 6. novembra v Ajbi, 8. novembra v Logeh, 13. novembra na Paljevem in 14. novembra v Avčah.

Poleg povečanega terenskega nadzora so se dogovorili tudi o načinu obveščanja, da bi morebitnega storilca čimprej izsledili. Vse občane pozivamo, da so pozorni na neznanke, ki se



zadržujejo v okolici objektov in jih prosimo, da sumljiva opazanja javijo na Center za obveščanje na

telefonsko številko 112 ali policiji na telefonsko številko 113.

Obvestilo o uvedbi e-računov

Matejka Maver Pregelj

S 1. januarjem 2015 bo Občina Kanal ob Soči, skladno z novelo Zakona o opravljanju plačilnih storitev za proračunske uporabnike (ZOPSPU-A), račune in spremljajoče dokumente sprejemala izključno v elektronski obliki (e-račun).

Pravne in fizične osebe bodo morale za dobavljeno blago, izvedene storitve ali izvedene gradnje, pošiljati občini in drugim proračunskim uporabnikom e-račune. Mesto enotne vstopne in izstopne točke za izmenjavo e-računov bo Uprava RS za javna plačila (UJP).

E-račune bo možno posredovati prek:

- bank, vključenih v medbančno izmenjavo e-računov, prek procesorja Bankart,

- ponudnikov procesne obdelave, s katerimi ima UJP sklenjene pogodbe o izmenjavi e-računov ali

- spletnega portala UJP e-račun (za izdajatelje, ki v javni sektor oz. proračunskim uporabnikom na letni ravni posredujejo manjše število e-računov).

Neposredno pošiljanje e-računov proračunskim uporabnikom ne bo dovoljeno, zato vam svetujemo, da si pri vaši banki ali pri Upravi za javna plačila (www.ujp.gov.si) pridobite dodatne informacije o izdaji in posredovanju e-računov in se pravočasno pripravite na elektronsko poslovanje.



OBČINA
KANAL OB SOČI

Energetske izkaznice stavb

Z novim letom energetske izkaznice obvezne pri oglaševanju vseh stavb, ki se prodajo ali oddajo v najem.

Ekipa GOLEA



Energetski zakon EZ1 z dne 24.2.2014 je med drugimi zahtevami uredil tudi področje uporabe energetske izkaznice. Energetska izkaznica stavbe je javna listina s podatki o rabi energije, ki omogočajo primerjavo in oceno energetske učinkovitosti stavbe. Izdelajo jo neodvisni strokovnjaki, ki so za to pridobili licenco in velja 10 let od datuma izdelave. Na listini so izkazani podatki o rabi toplote, električne energije ter o emisijah CO₂, podani pa so tudi ukrepi za povečanje energetske učinkovitosti stavbe. Poznamo dve vrsti, računsko in merjeno energetska izkaznica. Računsko izkaznico se izdelava za novozgrajene in obstoječe stanovanjske stavbe. Merjena izkaznica pa je namenjena nestanovanjskim stavbam in upošteva izmerjene vrednosti rabe energije za obdobje zadnjih treh let ter enostavni energetski pregled stavbe.

Energetska izkaznica stavbo razvršča v razrede, ki

kažejo energetska učinkovitost stavbe. Stavba v razredu A za ogrevanje potrebuje najmanj energije. Energetska izkaznico morajo pridobiti lastniki stavb (tudi podjetja) ali posameznih delov stavb, ki se prodajo ali oddajo v najem ter investitorji pri gradnji novih objektov. Po 31.12.2014 bo pri oglaševanju prodaje in najema stavb potrebno navajanje energijskih kazalnikov energetske učinkovitosti stavbe iz energetske izkaznice. Prav tako je izkaznica obvezna za vse javne stavbe s površino nad 250 m² (do 9.7.2015 velja za javne stavbe nad 500 m²), upravljavec stavbe pa mora veljavno energetska izkaznico namestiti na vidno mesto. Kršitve določb energetskega zakona, ki se nanašajo na energetska izkaznica, se kaznuje z globami od 300 do 1.000 €. Goriška lokalna energetska agencija GOLEA, ki je pooblaščen izdelovalec in izdajatelj energetskih izkaznic, ter je do septembra 2014 izdala že več kot

40 merjenih in računskih energetskih izkaznic. Naj energetska izkaznica ne bo samo nuja, ampak tudi priložnost za povečanje energetske učinkovitosti.

Energijski razredi v Sloveniji so sledeči:

- razred A1: od 0 do 10 kWh/m² letno: blizu nič energijska stavba
- razred A2: od 10 do 15 kWh/m² letno: pasivna stavba
- razred B1: od 15 do 25 kWh/m² letno: Nizko-energijske stavbe
- razred B2: od 25 do 35 kWh/m² letno: Nizko-energijske stavbe
- razred C: od 35 do 60 kWh/m² letno: zelo varčna stavba
- razred D: od 60 do 105 kWh/m² letno: varčna stavba
- razred E: od 105 do 150 kWh/m² letno: povprečna stavba
- razred F: od 150 do 210 kWh/m² letno: potratna stavba
- razred G: od 210 do 300 in več kWh/m² letno: zelo potratna stavba

Uporaba defibrilatorja

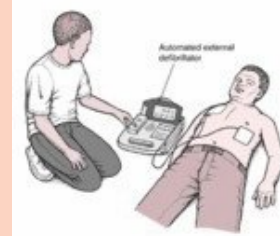
Povabilo na tečaj temeljnih postopkov oživljanja z uporabo zunanega avtomatskega defibrilatorja.

Klara Golja

Ko zastane srce, je znanje temeljnih postopkov oživljanja neprecenljivo. Srce, ki je zastalo, vnovič poženemo v tek in ga z uporabo avtomatskega defibrilatorja (AED) tudi povrnemo v normalni ritem in s tem človeku rešimo življenje.

Zato vas vabimo, da se **brezplačno udeležite tečaja postopkov oživljanja z uporabo zunanega avtomatskega defibrilatorja (AED)**. Tečaj bo potekal predvidoma v januarju 2015. Tečaj ni namenjen pridobitvi certifikata prvih posredovalcev v primeru srčnega zastoja, ampak pridobivanju znanja o uporabi defibrilatorja, ki lahko reši življenje. Tečaj bo izveden v sodelovanju z Rdečim križem

Nova Gorica. Zaradi omejenega števila prostih mest vas naprošamo, da se prijavite na tel. št.: **05 398 12 18** (Klara Golja).



Slikarka in učiteljica z občutkom za naravo

V mesecu oktobru smo si v Galeriji Rika Debenjaka v Kanalu lahko ogledali razstavo slik Ane Križnič, upokojene učiteljice in likovne umetnice iz Kanala.

Irena Hočevar Križnič, foto: osebni arhiv Ane Križnič

Ana Križnič se je rodila leta 1943 v Morskem pri Kanalu. Med letoma 1947 in 1954 je obiskovala nižjo gimnazijo in učiteljsko v Tolminu. Po koncu šolanja je takoj začela poučevati na Kanalskem Vrhu. Mlada in neizkušena je vlivala učenost otrokom od prvega do osmega razreda. V razredu je bilo tudi 40 učencev, ona pa na šoli edina učiteljica. Meja za dva oddelka je bila takrat 43 učencev. Otroci, ki jih je doma čakalo kmečko delo, so morali dobiti dovolj znanja za obrtno šolo, zato je bila odgovornost učitelja velika. Za vse je bila sama – pouk vseh predmetov, organizacijo športnih dni, proslav in drugih prireditvev. Treba se je bilo znati. Ker ni bilo denarja, je obleke za nastop deklic naredila nekoč kar iz krep papirja.

Zgodilo se je, da je težko zbolela. Nadomestnega učitelja ni bilo in učenci so bili mesec dni brez pouka. Obremenitev je bila prehuda.

Zaprosila je za lažje delovno mesto in dobila ga je v Ložicah. Tudi tu jo je čakalo naporno delo. V enem oddelku je poučevala učence od prvega do četrtega razreda. Tu je opravila tudi strokovni izpit, leta 1959 pa se je zaposlila kot učiteljica razrednega pouka na OŠ Kanal in to delo zelo vestno opravljala do upokojitve v šolskem letu 1989/90. Za delo z mladimi je prejela zlato značko Zveze prijateljev mladine Slovenije. Ob poklicnem delu pa je sodelovala pri raznih akcijah, ki so izboljšale življenje v Kanalu.

Slikarska pot Ane Križnič

»Hotela sem biti učiteljica in verjemite mi, vzgajati otroke je velika umetnost. Vse moje delo učiteljice je bilo seveda prežeto z risanjem in slikanjem,« so besede Ane Križnič, ki je upokojitev zelo težko sprejela. Takrat pa se je v njej še bolj prebudila ljubezen do slikanja. Že kot otrok je imela velik občutek za barve. Prva je videla zvončke ali prve poganjke spomladi v gozdu. Mamo, ki ji je za darilo pri šestih letih kupila šest barvic Gotto, je prosila, če lahko kaj nariše na rob lista. Mama ji velikokrat ni dovolila, ker je bil takrat papir dragocen. Risala je na skrivaj, kot bi bil to greh.

Na njeno slikarsko ustvarjanje je imel velik vpliv profesor Rudi Kogej, ki jo je poučeval v gimnaziji in na učiteljski. Hodili so ven in slikali, se učili perspektive. Imel jo je kot za hčerko in ji dal občutek, kako s sliko izraziš notranja občutja. Po upokojitvi pa si je znanje o likovnem ustvarjanju gradila sama. Študirala je literaturo in se učila slikanja pri slikarju Sergiu Favottu in drugih akademskih slikarjih.

Po upokojitvi več časa za ustvarjanje

Ani Križnič se je po upokojitvi odprl nov svet. Zdaj je imela več časa za ustvarjanje. Svoje slike je predstavila na več kot dvajsetih skupinskih razstavah doma in v tujini in petih samostojnih razstavah v domačem kraju. Slika doma v svoji majhni kuhinji.

Njena najljubša tehnika je olje, slika pa tudi akvarele in paste. Skozi okno se ji odpira pogled na rodno Morsko. Slika, ko dobi navdih. Podobe se rojevajo počasi. O njih veliko razmišlja. Vsaka slika ima zgodbo. Upodablja svoja notranja občutja ob doživljanju v naravi in dogodkih, ki so ji zaznamovali življenje. Njene slike so tople in lepe in še lepše, če nam jih umetnica sama predstavi. Na razstavi, ki jo je pripravila v Kanalu ob svojem osemdesetem jubileju, je zgodbe svojih slik z veseljem pripovedovala številnim obiskovalcem, še posebej učencem OŠ Kanal.



Ana Križnič je vedno vesela otrok



Zahvala Ane Križnič

V Galeriji Rika Debenjaka v Kanalu je bila med 10. oktobrom in 4. novembrom 2014 na ogled pregledna razstava ob moji 80-letnici. Zame je bil to izjemen dogodek, saj sem ob njem doživela vrsto nepozabnih trenutkov in presenečenj.

Razstavo si je ogledalo preko 600 obiskovalcev, kar mi zelo veliko pomeni. Pa ne zgolj zaradi števila, temveč predvsem zaradi njihovih zapisov in vtisov.

Najlepše se zahvaljujem vsem, ki so kakorkoli pripomogli k izvedbi te razstave:

- ekipi Galerije Rika Debenjaka, še posebej gospe Tatjani Pregl Kobe, umetnostni kritičarki, za postavitev razstave in njeno predstavitev,
- gospe Lori Zimic Mugerli in TIC-u Kanal za administrativno pomoč,
- Osnovni šoli Kanal pod vodstvom ravnateljice Milke Zimic za čudovit program na odprtju razstave; posebej tudi vsem učiteljem, ki so si razstavo ogledali skupaj z učenci,
- učencem za pristrčne misli in prelepe slike, ki so jih ustvarili po ogledu moje razstave,
- obiskovalcem za lepe želje in darovano cvetje,
- moji družini.

Presenečenje za Tince

Z radovednostjo smo spremljali šov Slovenija ima talent 2014 in nestrpno čakali, kdaj se bodo prikazale na odru. Tince! Simpatična točka z metlami jih je ponesla na polfinalni oder.

Petra Paravan, foto: arhiv Tinc



Torta za Tince

A že naslednji dan so se Tince spraševale, če bodo imele vaje, saj je ponedeljkov večer v Medgeneracijskem centru pri Tinci rezerviran zanje. Predsednica **Jožica Stanič** jih je pomirila in rekla, da si bodo ogledale posnetek ter skupaj pojedle pico. Vendar so bile nekatere Tince še vedno vznemirjene in si ena drugi telefonirale: »Ma čudno, moj mož hoče z mano v Deskle, pravi, da ima nekaj nujnega za uredit ... Moj je navadno doma, zdaj pa se je tudi on odpravil ven ...« Dve »Tinci«, ki sta se pripeljali z avtom, nista vedeli kaj narediti, saj je bilo pred kulturnim domom veliko ljudi. »Tinca«, ki je pripešačila z druge strani, je samo začudeno gledala ... Ko so se zbrale pred centrom, so jim vsi zaploskali in čestitali. Člani Društva upokojencev Deskle-

Anhovo in Krajevne skupnosti Anhovo-Deskle so s soprogi Tinc organizirali slavlje z zakusko. Po Desklah so razobesili napise »Bravo Tince! Ponosni smo na vas!«. Ob vstopu v center jih je na mizici pričakala dekoracija z rumom, kokakolo in šalom iz perja, kar je simboliziralo njihov polfinalni nastop. Najprej jih je pozdravil župan **Andrej Maffi**. Voščil jim je za izjemen uspeh in jih počastil s torto. Tince so bile z mentorico **Kristino Fabjan** ganjene, zahvalile so se za tako prisrčen sprejem in skupaj z

županom zarezale v torto, s katero so se vsi posladkali. Seveda se je zabava nadaljevala s plesom, Tince pa so tokrat zaplesale z moškimi soplesalci.

Tince so bile za izkušnjo v šovu hvaležne, saj so prvič nastopile v takšni konkurenci in s tolikšno gledanostjo. Zadovoljne so bile z vzdušjem, gledalciv v studiu in žirija so jih lepo sprejeli. Zavedajo se sporočilne narave svojega nastopa, saj s plesom, navdušenjem in dobro voljo predstavljajo aktivno življenje v pokoju, predvsem pa izražajo ljubezen do življenja. Želijo si, da bi z vzorom »vplivale na ženske v našem starostnem obdobju, da bi se le te več odločale za ples, za zabavo, za druženje in začele razmišljati kot me; da se življenje ne konča, ko se enkrat poročimo ali imamo otroke, vnuke, službo ali se upokojimo ... Potrebno si je vzeti čas zase ... Predvsem pa to, da ni nikoli prepozno za uresničitev sanj!«

Že na avdicijskem odru so presenetile, **Rok Golob** je hudomušno izjavil: "Ob imenu Tince sem si predstavljal, da bodo na oder prišle najstnice!

Vidim, da se nisem zmotil! Imate energijo, ste mladostne! Presenetile ste me z izredno pozitivnim nastopom!" **Branka Čakarmiša** nastop z metlami ni prepričal, svoje mnenje pa je spremenil ob polfinalnem nastopu: "Navdušen sem, ker ste se iz gospodinjske prelevile v predrzne zapeljivke in če se boste take sprenehle po domačem kraju, boste ustavile promet po celotni Soški dolini. Upravičile ste vstopnico za polfinale!"

Tudi **Ana Klačnja** je bila navdušena nad njihovim življenjskim motom, da se v življenju nikoli ne sme obupati.

Moto, kakor tudi ime, pa so seveda prevzele od sokrajanke, najstarejše Slovenke, Katarine Marinič, ki je bila polna energije in je dočakala skoraj 111 let.



Slovenija ima talent 2014



Vesele Tince na avdicii



Tince je pozdravil župan Andrej Maffi

Ko po Evropi ugasnejo luči

Delovna akcija na Vodica

Tekst in foto: Vanda Colja

»Ko po Evropi ugasnejo luči«, se glasi naslov mnogih literarnih del, ki še danes mogočno oznanja eno največjih in najbolj krvavih vojn v zgodovini človeštva. Prva svetovna vojna, ki jo mnogi zgodovinarji poimenujejo svetovna morija, je za seboj pustila opustošenje, na milijone mrtvih in ranjenih ter z bolečino v srcih svojecev padlih vojakov.

Začetek vojne leta 1914 je zmotil tudi vsakdanjost slovenskega naroda. Številni slovenski fantje so morali v vojno tja daleč za Karpate in v Galicijo braniti cesarja in monarhijo. Svojci so poslušali in brali o hudih bojih, o trpljenju in umiranju njihovih sinov in očetov ter kmalu prejeli prva obvestila in telegrame ranjenih in padlih. Vendar nihče ni pomislil, da se bo vojna preselila v njihovo domovino in domove. 24. maja 1914 se je ob Soči vnel spopad dveh monarhij in sicer na zemlji ljudi, ki niso ljubili ne ene ne druge.

Sto let po dogodkih, ko so dež, sneg in čas že sprali kri in znoj trpljenja iz kamnitih jarkov, želijo člani Društva soška fronta ohraniti spomin in dokaze, ki opisujejo našo zgodovino. Društvo soška fronta Nova Gorica vsako leto novembra izvede na Vodica delovno akcijo čiščenja jarkov z okolico. Tudi letos se je na delu zbrala kar lepa skupina članov, ki so z veseljem prijeli za krampe in lopate. Po hudem deževju, ki nas je močilo kar dva meseca, je bila sončna sobota kot nalašč za delo v naravi.



Skupina članov Društva soška fronta

Na Globočaku smo se spomnili padlih

Trinajsti spominski pohod na Globočak je bil posvečen več kot šestdesetim civilnim žrtvam in številnim padlim vojakom v prvi svetovni vojni iz KS Kambreško in vsem žrtvam vseh vojn.

Tekst in foto: Dora Ravnik

TR društvo Globočak Kambreško je v nedeljo, 26. oktobra, organiziralo spominski pohod na Globočak. Start pohoda je bil na Srednjem izpred doma Mihaela Gabrijelčiča.

Na vrhu Globočaka je za vse žrtve daroval sveto mašo vojaški kurat g. **Milan Pregelj**. Za prelepo petje je poskrbel pevski zbor **Sveti Anton** iz Kobarida pod vodstvom **Mateja Kavčiča**, pozdravni nagovor pa je imel predsednik Društva soška fronta **Tadej Munih**. Povedal je, da stojimo na Globočaku (809 m), kjer se je že v prvem naletu močno utrdila italijanska vojska. Ta točka je predstavljala pomemben položaj topništva, ki je obvladoval južni del Tolminskega, od Ježe, Ostrega krasa, preko Pušnega in Srednjega vse do Korade. Ker so se topniške posadke južno od Ježe predale skoraj brez borbe, je general Cadorna zapovedal generalu Badogliju, da mora Globočak ohraniti za vsako ceno. Tako bi zadržali brezglavi beg proti Piavi. Tu so se še dva dni po začetku 12. ofenzive italijanski alpinci in bersaljerji hrabro upirali, vendar niso mogli več vplivati na potek dogodkov. Prebivalci Kambreškega se globoko zavedajo pomena časa velike vojne in ostalo je veliko sledov. Tu so hodili generali Vilani, Capello in Badoglio, ki so imeli štabne položaje v zaselku Kosi. Konec vojne je Globočak dočakal razdejan in opustošen.



13. spominski pohod na Globočak

Pri izvedbi programa so sodelovali še člani gledališke skupine Globočak Kambreško, predstavniki OZVVS Kanal, Društvo IR 87 Solkan, Društvo soška fronta in

skupina Plotone Storico Puniti iz Benečije. Vsi so bili oblečeni v zgodovinske uniforme iz prve svetovne vojne.

NET-AGE

Iskanje rešitev za izboljšavo oskrbe starejših v Občini Kanal ob Soči

Tekst in foto: vodja projekta mag. Klara Golja



Iskanje rešitev za boljšo oskrbo starostnikov

Staranje prebivalstva, pričakovana življenjska doba, ki je v Sloveniji v povprečju EU, 77,9 leta, prinaša nove izzive. Zaradi kompleksnih sprememb v starosti je v družbi vedno opaznejša potreba po uvedbi integriranih socialnih služb. V okviru projekta Net-Age smo v preteklem obdobju izvedli že več aktivnosti. V letošnjem letu smo v okviru projekta vzpostavili pomembno povezavo med javnimi in prostovoljskimi organizacijami ter naredili glede oskrbe starejših pomembne premike. **Usposabljanja** za partnerje v okviru ustanavljanja čezmejne mreže in razvoja inovativnih pristopov vodenja in širitev kapacitet in sicer glede politike in institucionalnih sistemov oskrbe starejših, izvedena v Črni Gori ter glede socialne politike in pridobivanja evropskih sredstev, izvedene v Sloveniji, so zagotovila nova znanja, ki bodo omogočala lažje pridobivanje in izvajanje novih evropskih projektov. Na **izmenjavah dobrih praks** v Srbiji, Italiji in Sloveniji so udeleženci, predstavniki različnih javnih in prostovoljskih inštitucij, vzpostavili medsebojno sodelovanje in se seznanili s socialno zdravstveno ureditvijo in prostovoljstvom v posameznih državah. Izpostavljena je bila problematika demence, institucionalnega varstva, pomoči na domu in drugo. Na **lokalnih delavnicah** smo se seznanili z Resolucijo o nacionalnem programu socialnega varstva in spremembami predpisov vstopnih pogojev pri socialnih transferjih. Na zadnji delavnici pa so bili podani zaključki in predlogi državi, občini in civilni družbi, kako izboljšati kvaliteto življenja

starejših. Na pobudo **Društva upokojencev Zrečeh - predvsem njihovih prostovoljcev** je potekala predstavitev občine Kanal in projekta Net-Age v Zrečah. Srečanje je bilo priložnost za spoznavanje in širjenje informacij o dejavnosti projekta Net-Age in za dogovor za izvedbo skupnih aktivnosti, ki bodo pripomogle k boljši oskrbi starejših na širši ravni. Delovno srečanje NET-Age med **predstavniki RK in Starejši za starejše iz Zreč ter predstavniki Občine Kanal** ob Soči je potekalo tudi v Kanalu. Tema srečanja je bila demografija v občini, spremembe in potrebe. Izpostavljene so bile možnosti sodelovanja tako v zvezi s projektom kot tudi na področju turizma. Na **Dnevh volonterstva v Splitu** smo na **okrogli mizi** predstavili vlogo lokalne skupnosti v razvoju volonterstva. Občina Kanal ob Soči igra pomembno vlogo v razvoju volonterstva, saj finančno podpira vse organizacije. Ima veliko prostovoljcev. V naši občini je okoli 80 društev in predstavnikov humanitarnih organizacij. Potrebno pa bi bilo vzpodbuditi več prostovoljstva med mladimi (povezava s šolami ...)

V Ljubljani v Cankarjevem domu v okviru Festivala za 3. življenjsko obdobje, na največji tovrstni prireditvi v Evropi (prostor za sodelovanje med generacijami, civilno družbo, prostovoljnimi organizacijami, gospodarskimi, akademskimi in političnimi sferami ter s tem po svojih močeh prispeva k trajnostnim medgeneracijskim rešitvam) se je vrstilo veliko sodelujočih organizacij, zdravnikov, psihologov in drugih strokovnjakov. V okviru festivala je bila izpeljana

okrogla miza» Integrirana skrb za bolne in onemogle v lokalni skupnosti«. Projekt NET-Age je bil predstavljen kot primer dobre prakse sodelovanja lokalne skupnosti, prostovoljcev in vseh akterjev, ki skrbijo za starejše. Predstavljeni so bili rezultati projekta na lokalni ravni in ideja za pilotni projekt, ki bo potekal na območju občine Kanal ob Soči in bo vseboval usposabljanja za neformalne oskrbovalce, izobraževanja glede demence in druga usposabljanja. Na občini smo tudi vzpostavili možnost, da lahko krajan pokličejo in dobijo potrebno informacijo, kam se lahko obrnejo v različnih situacijah. V ta namen bo izdana tudi zbiranka z vsemi kontakti inštitucij. Okrogla miza je potekala pod vodstvom ZDUS-a in Občine Kanal ob Soči. V okviru pilotskih aktivnosti sta bili organizirani še delavnici »Kako upočasniti proces umskega staranja?« Predaval je prof. dr. Vojko Kavčič, docent raziskovalec na gerontološkem inštitutu univerze Wayne v Detroitu. Predvidene so še delavnice in predavanja glede demence in predavanja za pomoč neformalnim oskrbovalcem (ljudem, ki skrbijo za svoje onemogle svojce).

Kot **primer dobre prakse** je bila občina v okviru projekta NET-Age povabljen na posvet »Kakšen medgeneracijski center potrebujemo«, ki ga je v Vipavi organizirala Slovenska filantropija. Namen posveta je bil, kako naj bi obstoječi medgeneracijski centri ustrezali potrebam skupnosti ter da bi se med seboj povezali na lokalni in regionalni ravni. Do leta 2020 je predvidenih še 15 medgeneracijskih centrov, možno izvedljivi so tudi v naši občini.

Okrogla miza pod okriljem projekta NET-Age, organizirana s strani Občine Kanal ob Soči in Zveze društev upokojencev Slovenije, je potekala v Izoli. Teme so bile **deinstucionalizacija, problematika demence, problematika delovanja CSD in patronažne službe in priložnosti za nove oblike skrbi za starejše**. Glavni sklep okrogle mize je bil, da je potrebno obveščati javnost o tej problematiki in s terena prenesti probleme na ustvarjalce zakonov, opozarjati na napake v zakonu in nerealnost le-teh.

V okviru projekta NET-Age je bila **opravljena obsežna čezmejna swot analiza**, s katero smo zbrali prednosti in slabosti in podali različna priporočila. Potrebno je izboljšanje medregionalnega sodelovanja ter krepitev zmogljivosti prostovoljskih organizacij; ozaveščanje prebivalstva o pomenu prostovoljstva, širjenje informacij o prostovoljstvu, izobraževanje in usposabljanje prostovoljcev. Projekt NET-Age se bo predvidoma zaključil maja 2015, vendar pa želimo aktivnosti glede oskrbe starejših nadaljevati, upamo, da tudi s pridobitvijo novih projektov.

Napoleonov most v Desklah ima novo podobo

Z malo dobre volje lahko sami poskrbimo za lepše okolje in preprečimo propadanje kulturnih spomenikov.

Tekst in foto: Majda Rejec

Napoleonov most v Desklah je eden izmed treh tovrstnih v naši bližnji okolici. Ostala dva sta še v Ajbi in na Nadiži v Podbeli. Vsi datirajo v prvo četrtletje devetnajstega stoletja, v čas Ilirskih provinc (1809 – 1813), ko se je skozi naše kraje pomikala Napoleonova vojska.

Most je enoločni, kamnit in ima kamnito parapetno ograjo. V letu 1985 je bil razglašen za kulturni in tehnični spomenik lokalnega pomena. Četudi je most zgodovinsko kulturna in tehnična znamenitost, pa se z njim ne ravna tako, kot bi mu glade na pomen ustrezalo. Zadnjo obnovo je doživel v času priključitve naših krajev k Italiji, leta 1927, o čemer pričča tabla, ki je vgrajena v kamnito ograjo mostu.

Že leta je ves porasel z bršljanom in grmičevjem, ki se zajeda v vsako špranjo med kamni.

Na lep sončen septembrski dan smo se bližnji sosedje mostu odločili, da ne bomo čakali, da bi za njegov lepši videz poskrbeli za to pristojni. Zavihali smo rokave in se lotili dela. Odstranili smo bršljan, robido, grmovje in drugo rastlinje. Tako je most sedaj zasijal v vsej svoji lepoti in ga bodo lahko občudovali tudi naključni mimoidoči, ki ga v stari podobi mogoče sploh ne bi opazili. Vsak dan, ko stopam čez ta naš most, pomislim, kako malo je pravzaprav potrebno, da polepšamo naše okolje in da se z malo dobre volje lahko naredi marsikaj. To smo prebivalci Srebrničeve ulice, ki živimo ob mostu, tudi dokazali.



Zahvala za pomoč

Brez pomoči ne bi zmogla popraviti strehe

Izidora Jovanović, Dorica iz Gorenje vasi, foto: S. Valantič

Pozimi in spomladi sem imela veliko težav z zdravjem. Štirikrat sem bila v bolnišnici. Streha moje stare hiše je že prej puščala, a denarja za novo streho nisem imela. Ko sem se vrnila domov, me je čakala poplava v hiši. Po tleh je bilo vse mokro in postavila sem več kot dvajset posod. Teklo je iz luči, s stropa, od povsod, tako tudi elektrike nisem imela več. Potem sem na sprehodu srečala **Ivana Križniča** in povedala, v kakšni hiši živim.

Šel je pogledat in takoj mi je bil pripravljen pomagat. Poklical je **Marka Bucika** na KS. Hitro so organizirali akcijo. Pripeljali so dvigalo, odstranili azbestne plošče, ki so se kar sesuvale, in jih zamenjali z novimi esalovimi ploščami. Zdaj ne pušča nikjer več in ne morem

se dovolj zahvaliti vsem, ki so pri prekritju strehe prostovoljno pomagali. Iz srca hvala **Ivanu Križniču, Marku Buciku, Zoranu Simičiču, Valterju Buciku, Simeonu Kodelju, Klemnu Nanutu in Občini Kanal**, ki je priskrbela material. V zelo kratkem času so odkrili in prekrili streho in mi pomagali, ko sem bila v taki stiski.



Vesele božične praznike in srečno novo leto 2015 vam voščijo

GORIŠKA LEKARNA

LEKARNA KANAL

Morsko 1 | 5213 Kanal | tel. 05 395 1223

urnik: pon., torek, četrtek, petek 8.30 do 15.30
sreda 8.30 do 19.00 | sobota 8.00 do 12.00

LEKARNIŠKA PODRUŽNICA DESKLE

Srebrničeva 31 | 5210 Deskle | tel. 05 395 30 90

urnik: ponedeljek 13.30 do 19.00
torek do petek 8.30 do 14.00

Zobna ordinacija | Gorkič Miloš, dr. dent. med.

MORSKO 1 • 5213 KANAL • TEL. 05 395 13 14



MEDICINA MLINAR

splošna medicina d.o.o.

Srebrničeva 31, 5210 DESKLE
tel.: 05 395 32 20

Mencin Ksenija s.p.

Staničeva ulica 5 | Kanal

VODENJE POSLOVNIH KNJIG SVETOVANJE

Tel.: 05 39 51 214 | GSM: 041 727 798
mencin.ksenija@siol.net



Frizerstvo in kozmetika

LAURA PIRIH

Trg svobode 3
5213 KANAL
TEL.: 05 30-51-045

DELOVNI ČAS: TOREK, SREDA, PETEK: 11.-19., ČETRTEK, SOBOTA: 7.-15.

slastičarna Rafaelo

Martina Falatov s.p. • Kidričeva cesta 8 • Kanal
T: 05 395 10 62 • E: info@rafaelo.si

lastna priprava slaščic in sladoledov,
torte po naročilu za različne priložnosti,
hišna torta Rafaelo, piškoti, zavitki,
rogljički, pite, deserti, rolade, rezine...

Gostilna Pri mostu

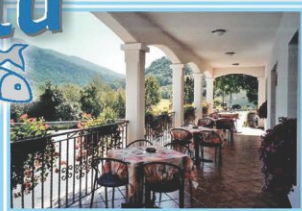
Mugerli Renata s.p.

Vojkova 2, Plave, 5210 Deskle

Tel.: 05 305 25 23

GSM: 040 739 734

E-mail: gostilnaplave@wi-ng.si



URNIK:
vsak dan od 9. – 22. ure
pon., tor., zaprto.

**RIBJE SPECIALITETE IZ LASTNE RIBOGOJNICE
DRUGE MESNE JEDI
KRSTI, OBHAJILA, BIRME, OBLETNICE, ROJ. DNEVI...
DARILNI BONI**

CANYON AUDIO

Grajska cesta 5, KANAL

T: 041 775 119

E: canyon.audio@siol.net

www.canyonaudio.si

svetovanje pri sestavi avdio in video sistemov
montaža in nasveti pri rokovanju z avdio opremo
menjava in nastavitve gramofonskih glav in ročic

Vesele božične praznike in srečno novo leto 2015 vam voščijo

SEMENARNA IN CVETLIČARNA
Blažič Gregor s.p. Deskle

Vse kar slabo je, naj z novim letom zbledi,
vse kar dobro je, za vedno naj ostane,
kar lepo je, raste naj in zacveti,
vas pa v miru sreča naj objame.

Srečno
2015

ElektroTehnika
Lukšič



Pritrdila za strehe in fasade,
ravne strehe,
lesene konstrukcije
in podkonstrukcije

SKODNIK

SKODNIK d.o.o.
Bodrež 3
5213 Kanal

e-mail: skodnik@siol.net
tel.: +386(0)5 395 11 79
fax: +386(0)5 395 11 89

kovinske konstrukcije | ograje | nadstreški
MOTO FE, Hinko Komac s.p.
Grajska cesta 49 | 5213 Kanal | t: 031 758 974 | e: hkomac@siol.net


MIZARSTVO
TINTA ROBERT S.P.

Anhovo 65, 5210 Deskle
tel.: 041 838 315
mail: robert.tinta@amis.net

Terčič Boris s.p.
Zagomila 1
5210 Deskle
Gsm: 041 754 564
e-mail: boris.tercic@gmail.com

servis in popravilo traktorjev in kmetijske mehanizacije,
storitve s kmetijsko mehanizacijo, polaganje keramike

Storitve z gradbeno mehanizacijo:
izkopi, nasipavanje, planiranje,
prevozi

HARIJ TRANSPORT IN
MEHANIZACIJA D.O.O.

Goljevica 1D
5210 Deskle
Tel.: 041 737 178



Mesnica v marketu FAMA v Kanalu

Mleko in mlečni izdelki Mlekarnе Kobarid,
meso domače prireje,
suhomesnati izdelki Alpija



Iz sedanjosti ne moremo bežati v preteklost, marveč samo v bodočnost.

(George Orwell)

Čestitke ob 20-letnici Občine Kanal ob Soči

župan, občinski svet in občinska uprava

Županova beseda

Spoštovane občanke in občani,

leto 2014 gre počasi h koncu, v čas praznikov in pričakovanja nečesa novega. V iztekajočem se letu smo štirikrat odšli na volišča, nazadnje oktobra, ko smo izvolili župana, občinske svetnike in člane krajevnih skupnosti. Hvala vsem, ki ste se volitev udeležili, mi izkazali podporo in zaupanje, da še štiri leta vodim našo občino. S trajnostnim razvojem na vseh področjih se bom trudil sedanjim in prihodnjim generacijam zagotoviti kakovostno življenje. Še naprej bomo veliko napora vložili v pridobivanje

dodatnih sredstev na razpisih in upali, da bo ostalo financiranje občin v sedanjih okvirih. Zavzemal se bom za korektno in dobro sodelovanje z občinskim svetom, nadzornim odborom, predsedniki krajevnih skupnosti in vsemi organizacijami, ki bodo v pomoč pri uresničitvi ciljev.

Ob koncu naj vam želim mirno in zdravo novo leto. Božični prazniki naj v vaš dom prinesejo toplino, razumevanje in družinsko srečo. Poglejmo okoli sebe in vse dobre in pozitivne stvari nesimo pogumno naprej v novo leto 2015.

Župan Andrej Maffi



Andrej Maffi, foto: arhiv Občine Kanal

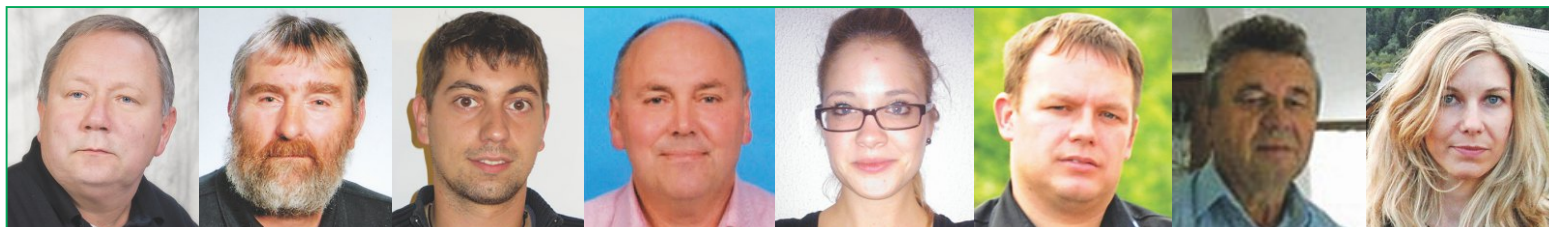
Svetniki Občine Kanal se predstavijo

V četrtek, 23. oktobra, je v sejni sobi občine potekala konstitutivna seja Občinskega sveta Občine Kanal ob Soči, na kateri so potrdili mandate občinskim svetnikom in izvolitev župana.

Matejka Maver Pregelj



Bruno Colavini France Pirih Radivoj Černe Bruno Koncut Simeon Kodelja Miha Čargo Jože Valentinčič (Lig) Klelija Dolec



Marko Bucik Jože Valentinčič (Deskle) Andraž Gregorčič Hasib Brdar Andreja Melink Vladimir Kolmančič Risto Djurić Tina Gerbec

Vsem občinskim svetnikom smo zastavili naslednje vprašanje: Izvoljeni ste bili za svetnik-ka(-co) Občine Kanal ob Soči. Kakšni so vaši občutki? Za kaj se boste zavzemali v vašem mandatu?

1. Bruno Colavini

Občutki so normalni, saj je to zame že peti zaporedni mandat v občinskem svetu Občine Kanal ob Soči, se pa zavedam, da je to tudi velika odgovornost. Ob tej priliki bi se rad zahvalil mojim volivcem, ki so mi dali svoj glas na letošnjih volitvah. Zavzemal se bom, da se bo Občina Kanal ob Soči kljub krizi še naprej enakomerno razvijala, predvsem mislim na infrastrukturo - to so predvsem ceste in vodovodi. Seveda ne smemo pozabiti na vzgojo in varstvo predšolskih otrok kot tudi osnovno šolstvo in skrb za starejše in socialno ogrožene občane.

2. France Pirih

Zavedam se, da je tudi na meni del odgovornosti, da se v tej občini kaj spremeni, izboljša ... Rad bi se zahvalil vsem, ki so mi namenili svojo podporo. Kot svetniku Občine Kanal ob Soči mi je prioriteta oskrba vseh občanov s pitno vodo, urejanje in vzdrževanje cest in

skrb za najmlajše ter starejše občane in občanke. Ne smem pa zanemariti mladine, ki se trudi v naši občini ustvarjati in bi se ji moralo bolj prisluhiniti.

3. Radivoj Černe

Vesel sem za zaupanje volivcev. Kot svetnik v občinskem svetu bom aktivno nadaljeval z zastavljenim programom. Delal bom povezovalno in konstruktivno ter pripravljen sem na sodelovanje z vsemi, ki bodo delali v korist naše občine. V občinskem svetu se bom zavzemal za dobrobit vseh občanov in vodstvu občine prenašal vprašanja in pobude tistih, ki se bodo obrnili name.

4. Bruno Koncut

Zahvaljujem se vsem volilcem za vnovično izvolitev. Želim si, da bi moja prizadevanja dobila smisel v realnem vsakdanu naše skupnosti. Vsem občankam in občanom pa obilo življenjskih radosti v prihajajočem letu.

5. Simeon Kodelja

V občinskem svetu bom deloval skladno z usmeritvijo stranke N.Si, kar pomeni, da bom podpiral programe, katerih cilj je izboljšanje kvalitete življenja vseh ljudi v

naši občini. Med prednostnimi nalogami je tako skrb za starejše kot tudi delovanje v smeri izboljšanja perspektiv za mlade. Pomemben izziv je tudi odgovornost za spodbujanje razvoja kmetijstva in s tem povečanje samooskrbe ter ohranjanje poseljenosti našega podeželja.

6. Miha Čargo

Vesel sem, da sem bil izvoljen in se zahvaljujem volivcem. Zavzemal se bom za oživitve delovanja mladine v Desklah. Urediti je potrebno mladinski prostor ter do konca mandata pridobiti uporabno dovoljenje. Nekoč smo imeli dvorano, v kateri so se odvijala razna druženja. To bi lahko rešili z večnamensko dvorano, ki bi jo zgradili nad prostori mladinskega kluba. Streha nad mladinskim klubom kljub sanaciji ponovno pušča, s tem bi rešili dva problema skupaj. Zavzemal se bom tudi za ureditev pitne vode in kanalizacije. Urediti je potrebno tudi industrijsko cono ter vasi v Anhovem. Potrebno bo narediti analizo naše zemlje z neodvisnimi inštitucijami iz EU. Samo tako bomo vedeli, v kakšnem okolju živimo.

7. Jože Valentinčič (Lig)

Občutki so prijetni. Lepo je, ko ti volivci izkažejo zaupanje za nov mandat. Zato bi se ob tej priliki rad zahvalil vsem, ki ste me podprli. V tem mandatu se bom zavzemal za dobrobit vseh občank in občanov, za pravično in socialno občino, za enakovredni razvoj občine, tudi okolice, v kateri sem bil izvoljen.

8. Klelija Dolec

Moja prvenstvena naloga v občinskem svetu je z vso odgovornostjo izvajati program stranke DESUS v dobro vseh občank in občanov ter tako upravičiti zaupanje mojih volilcev.

9. Marko Bucik

Občutki so prijetni, hkrati pa prinašajo veliko odgovornost. Zavzemal se bom za enakomeren razvoj občine, spodbujanje gospodarstva, turizma, kmetijstva in za vse vrednote iz programa stranke DESUS, ki zagotavljajo lepši in boljši jutri.

10. Jože Valentinčič (Deskle)

Prijavil sem se zaradi novih izzivov in dela v dobrobit krajanov.

11. Andraž Gregorčič

Kot svetnik z že drugim mandatom lahko povem, da imam dobre občutke za ta štiri leta. Mislim, da svet občine Kanal sestavlja 17 dobrih in zagnanih

svetnikov, ki bodo znali odločati in sprejemati prave odločitve.

Prav tako kot v prejšnjem mandatu bo moja glavna naloga, da se bom zavzemal za mladino v Občini Kanal. Prav tako se bom zavzemal za razvoj turizma ter ustvarjanje novih delovnih mest v občini.

12. Hasib Brdar

Občutek biti ponovno izvoljen je nekaj, kar ti vlije voljo za nadaljnjo borbo za svoj kraj. Namreč to, da ti sosedje, prijatelji in sokrajani zaupajo in verjamejo vate, je neprecenljivo.

In prav zaradi tega zaupanja vame se bom nadaljnja štiri leta potegoval za vse tisto, kar sem obljubil sokrajanom, predvsem bom poskušal upoštevati njihove dobre predloge, sam pa se bom potegoval za infrastrukturo in čisto okolje ter za dobrobit občanov.

13. Andreja Melink

Glede občutkov naj povem najprej, da sem kar močno presenečena glede izida rezultatov, saj nisem pričakovala, da bom svetnica, sploh pa ne najmlajša med vsemi. Nekaj časa bom potrebovala za spoznavanje delovanja občine, vendar se tega dela lotevam z veseljem, saj vsak dan izvem kaj novega. V mojem mandatu se bom skušala zavzemati za občane, ki se držijo bolj v ozadju, vendar to še ne pomeni, da so manj pomembni in nevidni ter skušala skrbeti za male projekte, na katere radi pozabimo, vendar nekaterim

veliko pomenijo.

14. Vladimir Kolmančič

Moji občutki ob izvolitvi so mešani, predvsem zato, ker ima v občinskem svetu politična opredeljenost preveliko vlogo, da bi lahko le-ta deloval v korist vseh občanov! Zavzemal se bom za transparentnejšo porabo občinskih sredstev, pravičnejšo razdelitev sredstev med društvi, večjo podporo mikro podjetjem in mladim kmetovalcem in si prizadeval približati delovanje občinskega sveta in občinske uprave občanom - preko družbenih omrežij, zborov krajanov ...

15. Mira Bandelj

Na zastavljeno vprašanje ni želela odgovoriti.

16. Risto Djurić

Moje prvo srečanje z delom v lokalni skupnosti sega skoraj štirideset let nazaj. En mandat sem kot občinski svetnik že poizkusil. Zadnja štiri leta sem deloval v Nadzornem odboru občine. Menim, da s svojimi izkušnjami lahko še veliko prispevam za enakomeren razvoj naše občine.

17. Tina Gerbec

Iskreno se zahvaljujem vsem, ki ste me podprli in mi dali svoj glas. Želim si konstruktivno sodelovati pri oblikovanju in izvajanju občinske politike v dobro vseh občanov.

Predsedniki KS se predstavijo

Matejka Maver Pregelj



Bojan Stanič

Erik De Posarelli

Radovan Konjedic

Zdenko Bernik

Marko Bucik

Aleksander Štrukelj

Rajmond Skrt

Simon Prinčič

Izmed članov sveta krajevne skupnosti ste bili izvoljeni za predsednika. Za kaj se boste zavzemali?

1. KS Anhovo-Deskle - Bojan Stanič

Zavzemal se bom, da se med krajan in odborom Krajevne skupnosti Anhovo - Deskle zgradi prijateljski odnos, da bomo člani sveta KS krajanom prisluhnili in jim, kar je v naših močeh, tudi pomagali. Skušal bom maksimalno podpreti vse aktivnosti na vseh področjih, ki pripomorejo k promociji, aktivnosti, videzu in kvaliteti bivanja v krajih naše krajevne skupnosti.

2. KS Avče – Erik De Posarelli

Kot novo izvoljeni predsednik KS Avče, sem dobil možnost, da povežem vas v celoto, saj bomo le na takšen način, v složnosti, uspešni in bomo imeli vse lepo urejeno. Če pa vleče vsak na svojo stran, je seveda delo oteženo. Sam tudi kot predsednik nimam veliko moči, zato bomo le skupaj povezani imeli veliko narejenega in vas za zgled.

3. KS Kal nad Kanalom – Radovan Konjedic

Precejšen del mojih aktivnosti bom posvečal vzdrževanju in izboljševanju obstoječe infrastrukture v kraju. Zavzemal se bom za dokončanje izgradnje vodovodnega omrežja, izboljšanje vidnosti in

dostopnosti do tv in mobilnih omrežji. To so najpomembnejši cilji. Kaj bom lahko delal ali naredil, je že drugo vprašanje.

4. KS Kambreško- Bernik Zdenko

Zavzemal se bom, da se bodo nadaljevala dela, ki so že nekaj let zastavljena po planu KS Kambreško (voda, asfaltacija, kanalizacija itd). Da bodo krajevne ceste redno vzdrževane, pokošene in pluzene. Delovanje KS pa je predvsem odvisno od finančnih sredstev občine, zato se bom zavzemal za čim boljše sodelovanje med KS in Občino Kanal ob Soči.

5. KS Kanal – Marko Bucik

Zavzemal se bom za potrebe krajanov, urejeno in prijazno krajevno skupnost, na katero bomo lahko vsi ponosni in se bomo v njej počutili lepo. S trdim delom in soglasjem krajanov sem prepričan, da nam bo uspelo.

6. KS Levpa - Aleksander Štrukelj

Vsekakor zagovarjam, da je potrebno poskrbeti, da dobi vsak krajan pitno vodo iz vodovodnega omrežja, urediti je potrebno kanalizacijski sistem ter redno vzdrževati cestno infrastrukturo. Veliko škodo kmetom povzroča divjad, predvsem divji prašiči in jelenjad. Kot krajevna skupnost nimamo pri tem moči, ker

nismo lastniki teh poškodovanih zemljišč. Vseeno bomo kmetom v pomoč, če bodo potrebovali kakšna sredstva, da se to področje uredi. Pozivam kmetovalce, naj bodo enotni, naj se združijo ter vztrajajo pri prijavi vsake škode, po potrebi se organizira tudi protest.

Prisluhnil bom vsakemu krajanu, ki bi si želel nekaj urediti, vendar pri tem pričakujem tudi sodelovanje samih krajanov, saj zadovoljni bomo le s tem, kar skupaj ustvarimo.

7. KS Lig – Rajmond Skrt

Kot predsednik KS Lig si bom prizadeval za dokončanje kulturnega doma v Ligu. Temeljite obnove je potrebna tudi stavba bivše osnovne šole. Prioriteta bo sanacija in vzdrževanje zastarelih in dotrajanih vodovodnih zajetij ter planiranje izgradnje čistilnih naprav.

Nekaj sredstev bo gotovo treba nameniti tudi za sanacijo cest in izgradnjo podpornih zidov.

8. KS Ročinj – Simon Prinčič

Zavzemal in zagovarjal bom večinske interese krajanov. Trudil se bom za uspešno sodelovanje z ostalimi krajevnimi skupnostmi in s sosednjimi društvi, ob tem upam na še vnaprej korektno in uspešno sodelovanje z občino.

Neurje je odkrivalo strehe

V začetku oktobra je neurje odkrivalo strehe v Občini Kanal. Gasilci Prostovoljnega gasilskega društva Kanal smo posredovali tri dni, na Gorenjem Polju, Ajbi in na Pušnem. Odkrivalo je predvsem objekte s starejšo lahko valovito kritino.

Tekst in foto: Danijel Markič

V ponedeljek, 13. oktobra 2014, smo z regijskega centra za obveščanje prejeli informacijo, da je na Gorenjem Polju odkrilo strešno kritino na stanovanjskem objektu. Poleg tega so nam sporočili, da je v bližini objekta padel ali električni ali telefonski kabel. Po prihodu sta gasilca PGD Kanal ugotovila, da kabel ne ovira intervencije. Elektro služba je ugotovila, da je omenjeni kabel namenjen za telefonijo. Na stanovanjskem objektu je odkrilo dobršen del lahke valovite kritine. Pred namestitvijo ponjave je bilo potrebno odstraniti poškodovane dele kritine. Ponjavo se je privezalo in obtežilo z vrečami peska. Dela so potekala v neugodnih vremenskih pogojih, saj je v času posredovanja neprestano deževalo.

Le nekaj ur po nočni intervenciji odkrite strehe na Gorenjem Polju, smo v torek, 14. oktobra 2014, ponovno prejeli poziv o odkritih strehah v občini Kanal. Iz regijskega centra za obveščanje so nam sporočili, da je odkrilo strehe na več objektih v kraju Ajba. Moštvo gasilcev PGD Kanal se je z opremo odpravilo v Ajbo. Gasilci so uspeli začasno prekriti vse tri strehe, dve strehi stanovanjskega objekta in eno streho gospodarskega poslopja. V dveh primerih je odkrilo del strehe s staro valovito azbest kritino. Nekoliko manj škode pa je napravilo na stanovanjskem objektu s strešniki.

Še pred koncem del pa smo dobili informacijo, da je na objektu na Pušnem odkrilo del strehe s strešniki in da le-ti ogrožajo mimoidoče. Po končanem delu v Ajbi smo se odpravili po gasilsko avtodvigalo GAD in ga odpeljali na Pušno, kjer smo odstranili poškodovane strešnike. V gasilski dom PGD Kanal smo se vrnili pozno popoldne in tako zaključili naporen delovni dan.



Planinski dom pod Ježo dobiva lepšo podobo

Tradicionalno oktobrsko srečanje planincev bo potekalo odslej na lepšem, predvsem pa varnejšem prostoru.

Marija Marinič, foto: arhiv Planinskega društva Valentin Stanič



Prenova planinskega doma pod Ježo

Planinski dom pod Ježo je bil letos zaprt zaradi urejanja potrebne dokumentacije in odpravljanja

pomanjkljivosti, na katere so inšpekcijske službe opozorile že lansko leto.

Kljub temu da so bila vrata Doma zaprta, se je v njem in okrog njega veliko dogajalo. Že pomladi so bile nabavljene nove klopi in mize. Člani Planinskega društva Valentin Stanič smo izpeljali čistilno akcijo v Domu in odpravili posledice žledoloma v okolici.

Gospodar Doma je popravil streho, kjer je zamakala in odpravil posledice zamakanja na zidovih in dimnikih. Poskrbel je za popravilo električnega agregata. Zaradi posedanja ploščadi je bilo nujno potrebno sanirati ploščad pred stavbo. Tu nam je organizacijsko in finančno na pomoč priskočila Občina Kanal ob Soči, ki nam je pomagala pridobiti izvajalca del in v celoti pokrila strošek investicije.

Dela so se pričela in končala v septembru, poleg nove ploščadi je bil narejen tudi nov podporni zid. Tradicionalno oktobrsko srečanje planincev, ki je bilo 12. oktobra, je potekalo na lepšem, predvsem pa varnejšem prostoru.

Veseli smo tudi novice, da je Občinski svet sprejel spremembe OPN – ja, saj je to korak bliže k pridobitvi dokumentacije za legalizacijo Doma. Naj bo ta prispevek skromna zahvala županu Andreju Maffiju za vso dosedanjo podporo. Veseli smo, da se zaveda pomena Doma tako za domače planinsko društvo kot tudi vseh drugih obiskovalcev Kolovrata zaradi strateške lege in neokrnjene narave.

Potrudili se bomo, da bo Dom upravičil vložena sredstva in trud.

Regijska orientacija Batuje 2014

Letošnja regijska mladinska orientacija se je letos odvijala 30. avgusta 2014 v Batujah v organizaciji Prostovoljnega gasilskega društva Selo. Na tekmovanju je nastopilo tudi naše društvo s tremi ekipami.

Danijel Markič

Za PGD Kanal so nastopile ekipe pionirjev, mladink in pripravnikov. Regijske orientacije se je udeležilo 47 ekip iz 19-ih društev iz 6-ih zvez Severnoprimske regije.

V kategoriji pionirjev je sodelovalo 12 ekip, 9 ekip pionirk, 12 ekip mladincev, 6 ekip mladink, 7 ekip pripravnikov in ena ekipa pripravnic. Po prihodu v športni park v Batujah se je najprej izvedlo dve vaji, vajo z vedrovko ("brentačo") in vajo postavljanja orodja za gasilske pripravnike. Proga je potekala po večinoma makadamski podlagi ob hitri cesti Nova Gorica - Ajdovščina. Vsaka starostna kategorija je imela predpisano dolžino proge.

V vsaki ekipi nastopajo trije tekmovalci istega spola.

Ekipe pionirjev so morale preteči dvokilometrsko progo in opraviti s tremi kontrolnimi točkami - vajami.

Mladinske ekipe so morale preteči trikilmetrsko progo s štirimi kontrolnimi točkami, pripravniki pa petkilometrsko s petimi. Na regijsko tekmovanje se žal ni uspelo uvrstiti nobeni od naših ekip.

Še največjo možnost so imeli pripravniki, ki pa jim je zmanjkalo nekaj sreče.

Po regijskem tekmovanju v orientaciji smo sodelovali na kvizu v Avčah.



Počitnice malo drugače

Na pobudo mladih mamic so otroci ustvarjalno preživeli jesenske počitnice.

Tekst in foto: Majda Rejec

Sončni dnevi ob koncu oktobra so bili kot nalašč za pobiranje koruze, ki je letos po nekajletnem presledku ponovno bogato obrodila. Koruza je pomembno živilo tako za ljudi kot tudi za živali, je pa tudi zelo uporabna za ustvarjanje najrazličnejših izdelkov. Prav to so spoznali otroci iz Deskle, ki so se med počitnicami skupaj z mamicami in nami starejšimi, ki so nas prijazno povabili medse, zbirali v Medgeneracijskem centru Pri Tinci. Nabrano koruzo smo najprej ličkali. Včasih smo po domače rekli, da koruzo slačimo. Navada je bila, da so se sosedje zbirali zdaj pri eni, drugič pri drugi hiši in ob pripovedovanju zgodb ter lupljenju kuhanega kostanja slačili koruzo. Za otroke je bilo to vedno zelo zanimivo pa tudi poučno. Tako kot nekoč smo tudi mi koruzne storže spletli v kite, ki še sedaj krasijo prostore medgeneracijskega centra. Včasih pa so koruzne kite krasile ganke in skednje kmečkih hiš, kjer se je koruza na zraku sušila. Iz storžev so otroci z veliko vnemo in navdušenjem izdelovali raznovrstne punčke. Med njimi se je

znašla tudi simpatična čarovnica z metlo in prava dama z dolgim, do tal segajočim krilom. Ličkanje in borovi storžki so se spremenili v raznovrstne cvetlice, zrna pa so bila nadvse primerna za izdelavo čudovitih slik. Takoj po počitnicah so v center s svojo učiteljico Dolores Žnidaršič prišli tudi učenci tretjega razreda Osnovne šole Deskle. Prostor je bil poln otroškega živčava in smeha, pod njihovimi spretnimi rokami pa so iz koruze nastajali nove in nove stvaritve. Šolska ura je kar prehitro minila tako za otroke kot tudi nas



Izdelki iz koruznih storžev

starejše, ki smo se med njim kar nekako pomladili. Hvala, mamice, za zanimive počitnice.

Otroci sveta - vsi enaki, vsi različni

V prvi polovici oktobra je bila v Kulturnem domu Deskle razstava fotografij in kolažev na temo Otroci sveta.

Tekst in foto: Majda Rejec



Prireditev ob odprtju razstave

Ob tednu otroka smo v Stekleni dvorni Kulturnega doma v Desklah pripravili razstavo fotografij Otroci sveta 4 fotografa Vinka Lavtižarja z Jesenic. Istočasno so v prostorih Medgeneracijskega centra Pri

Tinci otroci iz vrta Deskle razstavili kolaže na temo vsi enaki, vsi različni, vsi zanimivi. Odprtje razstave je bila v torek, 10. Oktobra 2014. Kratek kulturni program so pripravili otroci iz vrta, ki so zapeli nekaj otroških pesmi. Prireditev je povezovala Danila Schilling. Gospod **Vinko Lavtižar** se aktivno ukvarja s fotografijo od leta 1996 dalje, ko je postal član fotokluba Jesenice. Veliko potuje po svetu in med drugim so ga osvojili tudi otroci. Posnel je veliko število portretov otrok iz

različnih koncev sveta. Otroci na fotografijah so sproščeni tako kot v vsakdanjem življenju, na njih ni nič ponarejenega in trenutnega, namenjenega le fotografiranju, kar je fotografu uspelo z dobršno mero

potrpežljivosti in pristnim pristopom do otrok. Za svoje vrhunske fotografije je prejel že številna mednarodna priznanja in nagrade. Tudi portreti, ki so jih izdelali otroci, so enkratni. Pri ustvarjanju so jim z nasveti pomagale vzgojiteljice, dobrodošla pa je bila tudi pomoč prostovoljk iz centra, ki so skrbele predvsem, da ne bi zmanjkalo lepila in raznobarnih koščkov papirja. Navdušenje otrok pri delu je bilo veliko. Njihove zamisli so bile brezmejne. Na razstavi zrejo v nas nasmejani, resni, hudomušni, zamišljeni, veseli, vsi po vrsti pa zelo zanimivi obrzi. Da je razstava privlačna, kažejo tudi odzivi obiskovalcev. Tako so otroci 3. a razreda Osnovne šole Deskle navdušeni zapisali: «Hvala za lepo razstavo.»



Gasilci pokazali šolarjem, kaj znamo

Kot je že tradicionalno za oktober - mesec požarne varnosti, smo člani PGD Kanal predstavili otrokom iz Osnovne šole Kanal naše delo.

Danijel Markič, foto: PGD Kanal



V času od 20. pa do 23. oktobra 2014 smo prikazali šolarjem gasilsko opremo, prostore, vozila in delo kanalskih gasilcev ter namenili pozornost njihovemu ozaveščanju. Pri predstavitvi so pomagali tudi mladi kanalski gasilci in operativni člani. Vsak dan smo v dopoldanskem času sprejemali skupine otrok različnih starosti. Najprej smo jih povabili v spodnje prostore, kjer smo jim predstavili osebno opremo gasilcev in prostore gasilskega doma. Za tem so lahko videli in deloma preizkusili gasilska vozila. Na prostoru za gasilskim domom je gasilska mladina prikazala sovrstnikom, kaj se učijo na vajah. Prikazali so vajo zbijanja tarče z gasilsko vedrovko in štafetno vezanje vozlov. Po končanem prikazu vaje mladih gasilcev so se lahko preizkusili še njihovi sovrstniki. Bili so zelo navdušeni nad vajami, predvsem pa nad brizganjem vode. V treh dneh nas je obiskalo veliko otrok. Upamo, da smo jih navdušili s prikazom. Nekaj otrok je že izrazilo željo, da bi tudi oni postali gasilci, kar nas zelo razveseljuje. Na koncu smo vsi skupaj použili nekaj keksov in popili tople čaj in se za tem poslovili v upanju na ponovno snidenje.



Rešili učence, ujete v plamene

V soboto, 15. novembra 2014, se je odvijala vaja evakuacije na Osnovni šoli Deskle. Iz regijskega centra za obveščanje so nam sporočili, da požar na Osnovni šoli Deskle ogroža učence.

Danijel Markič, foto: PGD Kanal



Takoj smo intervenirali z dvema voziloma, s GCGP-1 in PV-1. Po prihodu na kraj dogodka smo prejeli informacijo, da se je v računalniški učilnici vnela oprema in naj bi bil razred učencev ujet v šoli. Na kraj "požara" smo prišli takoj za novogoriškimi poklicnimi kolegi iz JZGRD Nova Gorica. Takoj smo pripravili dve reševalni skupini gasilcev, opremljeni z

IDA. Prva skupina je imela nalogo odkriti požar in ga pogasiti, druga pa je začela s preiskovanjem prostorov z ujetimi učenci. Medtem so na igrišču na zbornem evakuacijskem mestu ob prisotnosti učiteljev čakali otroci. Po odkritju dveh ponesrečenih oseb so ju odnesli in oskrbeli. Ujete v višjem nadstropju so rešili gasilci iz

JZGRD Nova Gorica z avto lestvijo. Medtem je prišlo do informacije, da se je med evakuiranjem izgubila ena učenka. Na tretji lokaciji so gasilci iz PIGD Salonit Anhovo reševali in pregledovali prostor, v katerega so vstopili prek nižjega dela strehe objekta OŠ Deskle.

Namen vaje je bil preizkusiti operativno znanje gasilcev in usposobljenost šolskega kadra pri izvajanju evakuacije. Vaja je trajala slabo uro in potekala brez zapletov. Vajo sta spremljala in ocenjevala poveljnik JZGRD Nova Gorica Simon Vendramin in njegov pomočnik Andraž Pavlin. Po končani evakuaciji in reševalni vaji je sledil prikaz gasilcev na treh lokacijah. Na prvi lokaciji smo gasilci iz PGD Kanal prikazovali učencem oljno eksplozijo v kuhinji. Prikazali smo jim pravilne in nepravilne načine gašenja oz. postopanja v takšnih primerih.

Na drugi lokaciji so gasilci iz PIGD Salonit Anhovo prikazovali gašenje ognja na plinskem bazenu z gasilnimi aparati. Učencem smo tudi predstavili in prikazali vozilo GCGP-1.

Ob zaključku vaje je sledila še analiza vaje z učitelji ter kasneje še z gasilci. Pri izvedbi vaje so sodelovali gasilci iz JZGRD Nova Gorica z GVC 16/25 in AL, gasilci PGD Kanal s GCGP-1 in PV-1 ter gasilci PIGD Salonit Anhovo z GVC 16/40.

Naravoslovni dan - tržnica

Kristjan Lipičar in Nives Leban, 3. a, OŠ Kanal, foto: arhiv OŠ Kanal



Učiteljica nam je povedala, da bomo imeli naravoslovni dan v razredu in da se bomo igrali tržnico.

Že nekaj dni prej smo s starši obiskali tržnico v Kanalu in trgovino. Ugotovili smo, da na tržnici prodajajo domače pridelke in izdelke, v trgovini pa tudi tuje. Doma smo si naredili denar. Naslednji dan smo v šolo prinesli poleg denarja še sadje in

zelenjavo. Učiteljica je pred poukom v učilnici »naredila« stojnice. Na dve stojnici smo dali sadje in zelenjavo, na tretji je bila suha roba in fižol, pri četrti stojnici si lahko kupil modne dodatke (bižuterijo) in prtičke.

Na stojnice smo obesili cenike s cenami za različno blago. S stoli smo naredili avtobus, s katerim si se eno minuto peljal na tržnico ali



domov. Otroci smo bili prodajalci in kupci. Ko smo plačevali z denarjem, smo morali biti pozorni, da nam je branjevec ali branjevka vrnil/a točno vsoto denarja.

Potem smo sami kreirali jed iz sadja - obraze, živali, pot na plažo. Naredili smo oblivi iz jogurta, vanilijevega sladkorja in limone. O, kako je bil okusen! Doživeli smo res poučen dan.

Smreko smo krasili »eko«

Učenci 5. a razreda OŠ Kanal so se prijavi na Hoferjev natečaj "Deluj eko - ohrani čebelo in smreko" in iz naravnih materialov izdelali okraske za smrečico.

Aleks Pavlin, 5.a, OŠ Kanal

Ko je učiteljica nekega dne prišla v razred, nam je povedala, da bomo v ponedeljek krasili eko smreko. Prijavili smo se namreč na Hoferjev natečaj Deluj eko – ohrani čebelo in smreko. Vsi smo bili presrečni in še cel teden skakali od veselja v zrak. Vsi navdušeni smo vsak na svojem domu poiskali material in se lotili dela. Na začetku nam je z izdelovanjem šlo malo slabše, ko pa je na pomoč prišla učiteljica, smo se razveselili, ker smo vedeli, da bo zagotovo šlo delo bolje od rok. Našo smrečico smo okrasili s senom, ličkanjem, želodom, obarvano travo, plodovi lobodike, želodom in storži. Okraske smo lepili z lepilno pištolo in se tudi nešteto krat spekli, čeprav od navdušenja tega skoraj nismo čutili. Fantje smo delali bolj fantovska dela, dekleta pa, kar jim je bilo enostavnejše. Vezali smo snopiče, jih lepili na karton in se pri tem zelo zabavali. Končno je bila smreka okrašena. Učiteljica nam je na spletu pokazala še druge lepe smrečice, a zame je bila naša daleč najlepša. Še poslikali smo jo in že je bila na spletni strani šole. Želim si, da bi bili vsi uspešni, ki so tako smrečico izdelovali. Prav zares pa si želim, da bi bila naša smrečica nagrajena. Mogoče nam bo uspelo.



Najmlajši na OŠ Kanal imajo radi dom

Veseli smo, da imamo dom, veseli, da lahko sanjamo, srečni, ker se imamo radi.



Anže Gerbec

Moj domači kraj

Moj kraj je prelep,
kot v zlato je odet.
Hribi, griči in doline
dajejo mi le dobrine.
Ko na tisto goro grem,
sem vesel,
saj dobro vem,
da na gori je lepo,
od koder vidim mojo domovino.

Aleks Pavlin, 5. a

Moja domovina

Naša domovina – prava kraljevina.
Triglav tri bele glave ima,
za vse – zvestobo iz srca.
Slovenci ponosni smo vsi,
v nas ljubezen se rodi.

Aljaž Gerbec, 5. a

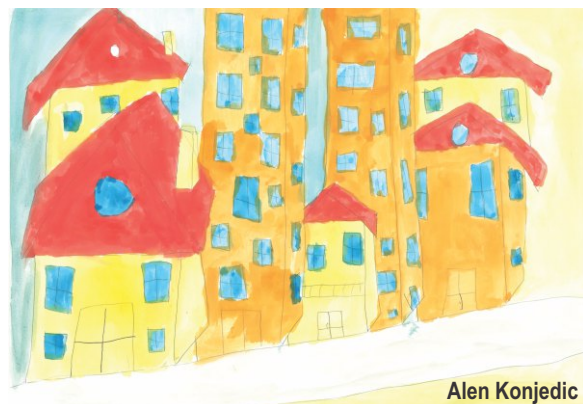


Nives Leban

V Morskem živim

Jaz v Morskem živim,
v občini Kanal stojim.
Ta vasica lepa je,
zakrivajo jo planine in gore.
Skozenj reka Soča teče
in nič,
prav nič mi ne reče.
Drobne ptice mi pojo,
pojejo uspavanko.

Anej Tinta, 5. a



Alen Konjedic

Kolodvorska

Draga Kolodvorska,
tukaj je Primorska.
Tukaj teče reka Soča,
ki jo včasih zasuje toča.
Tukaj je zelo lepo
samo, da me nikoli ne bi streslo.

Bujar Krasniqi, 5. a

Moje sanje

Moje sanje so dežela sladkarij,
v katerih bonbončki se topijo,
moje sanje so dežela sladkarij,
v katerih sladke pijače se cedijo.
Moje sanje so dežela sladkarij,
kjer v smetani so gore ujete,
moje sanje so dežela sladkarij,
kjer se ti na dan izpolnijo želje tri.

Staša Zavec, 5. b

Moja domovina

Mi smo se združili
in se osamosvojili.
Slovenija – naša domovina si.
Moja, tvoja – najlepša.

Andraž Hvalica, 5. b

Moja domovina

V domovini dobro se počutim.
Ko se zbudim, dobro voljo slutim.
V domovini vedno zbudim se smeje,
tudi če mi včasih slabo gre.

Staša Zavec, 5. b

Spremenila bi svet

Spremenila bi svet.
Če čarobno moč
bi imela,
kaj bi si zaželela?
Moja prva želja bi bila,
da ne bi bilo pobijanja,
srečna bila bi Afrika.
Moja druga želja bi bila,
da nikjer lakota ne bi vladala,
tako ves svet bi spremenila.
In moja tretja želja?
Da vsak otrok v šolo bi hodil,
tako bi vedel,
da se ni zaman rodil.

Ana Vidmar, 5. b



Anže Mugerli

Hočete igrati z mano

V oktobru je Gledališka skupina Mak na odru deskljanskega Kulturnega doma premierno uprizorila komedijo Marcela Acharda Hočete igrati z mano.

Tekst in foto: Petra Paravan

Režiser Blaž Valič je izbral besedilo francoskega komediografa, predstavnika bulvarskega gledališča, ki je ustvarjal lahkoten, norčav, karikiran in trepek humor. Zgodba pripoveduje o življenju cirkusantov, ko ugasnejo luči in se predstava konča. Smo se kdaj vprašali, kako živijo klovni? Ali pa igralci, ki so prepoznavni po številnih komičnih vlogah, kot pred kratkim preminuli Robin Williams? Kako je lahko igral tako humorne vloge, ko pa je bil v vsakdanjem življenju nesrečen in žalosten? Nadeti si je moral nasmešek in profesionalno odigrati ... O tem so razmišljali mladi igralci, da so se bolje vživeli v vloge. Dva klovna, plesalka, sluga in pesnik, ki želi postati klovna. Ko se spopadejo z vsakdanjimi tegobami, so navadni ljudje. Doživljajo zaljubljenost, neizpolnjeno ljubezen do istega dekleta, ki pretkano postopa in se smeji. Vse se nazadnje vrte le okoli ljubezni.

Nejc Laščak in **Martin Gerbec** sta se v vlogi klovna (Rascasse in Crockson) hitro vživela. Prav raznolikost klovnov, ki se iz humornosti spreminjata v resnost in obratno, jima je pomenila velik izziv.

Julija Ipavec (Isabelle) je imela več težav, kajti lik ji nikakor ni podoben, zato je morala precej raziskovati. Podobne težave je imela tudi **Katarina Jerončič** (Auguste) v vlogi moškega, saj se je veliko ukvarjala z glasom in gibi. **Žan Ninin** (Diego) je v vlogi sluga lahko zelo široko razvijal svoj lik z raznimi vstavki.



Prizor z gledališke predstave

Mentor in režiser **Blaž Valič** je namreč puščal igralcem, da so sami gradili like, pomagal jim je le z usmerjanjem v nadaljnji razvoj posamezne vloge. Mladi igralci so bili s premiero zadovoljni. Čeprav dvorana ni bila polna, pravijo, da je bila

najboljša premiera do sedaj, saj je bil odziv publike odličan. Teden po premieri so nastopali v večnamenski kanalski dvorani, v novembru pa so gostovali v Kranju in Grgarju.

Markiči in Markčarji

Predstavitve knjige Markiči in Markčarji in razstava likovnih del Helene Vuk

Helena Vuk, foto: Erik Jakša

Težko in nevhvaležno je pisati o sebi in svoji knjigi. Predlagam, da si knjigo preberete in jo kot bralci ocenite. Knjiga je etnološko - zgodovinsko popotovanje skozi naš domači kraj. Namen je bil, da se ohranijo spomini, pripovedi in dogodki mojih sovaščanov, tudi tistih, ki jih danes ni več med nami, so pa soustvarjali življenjski utrip v vasi. Predstavitve knjige in odprte razstave mojih likovnih del je bil dogodek v sklopu praznika kostanja. Predstavitve knjige me je bilo strah. Prvič pred tovrstno izkušnjo. A hčerka mi je rekla: »Česa se bojiš? Saj bojo ob tebi sami prijatelji in ljudje, ki jih imaš rada.« Bila sem med Slavkom in Bojanom, ki sta zaščitniško delovala name. Slavko Jereb je profesionalno vodil predstavitve, prof. Bojan Bratina, pa je kot lektor knjigo zelo lepo predstavil. V polni dvorani so bili moji bivši sodelavci, sošolci, prijatelji, sorodniki, vaščani in krajanje. Med predstavitvijo sem pomislila, da še nikoli ni bilo ob meni hkrati toliko prijateljev. Bilo je prijetno in zelo lepo. V vasi je bila knjiga lepo sprejeta. Podarili so mi domiselno darilo. Leseno knjigo, ki mi bo služila za shranjevanje fotografij ali listin. Vaščani so sodelovali pri pripravi na predstavitve in ob predstavitvi. Minki in vnuku Aljažu se zahvaljujem za prijetno



Avtorica knjige Helena Vuk na predstavitvi svojega dela

glasbeno spremljavo, Ani in Majdi za ureditev prostora in pogostitev, Kristi za predstavitve ob

odprtju razstave. Hvala tudi vsem ostalim, ki so kakorkoli pripomogli k uspešni predstavitvi.

Knjiga o Reziji

Dejan Valentinčič iz Globnega je na pobudo Kulturnega društva Svoboda v Medgeneracijskem centru Pri Tinci v Desklah predstavil svojo knjigo, preoblikovano diplomsko nalogo, *Slovinci v Reziji? Pravni položaj in dejansko življenje slovenske jezikovne manjšine*. Zanimanje je bilo veliko, saj je bil prostor do zadnjega kotička poln vedoželjnih domačinov in Dejanovih prijateljev.

Petra Paravan, foto: Arhiv KD Svoboda Deskle



Dejan Valentinčič

Dejan je nadaljeval z raziskovanjem manjšinskega prava tudi v magistrski nalogi, ko je primerjal položaj slovenskih manjšin v vseh štirih sosednjih državah. Kot mladi raziskovalec in asistent za področje ustavnega prava in človekovih pravic je zaposlen na Fakulteti za uporabne družbene študije v Novi Gorici. Pri doktorski disertaciji raziskuje ravno obratno tematiko, integracijo priseljencev v slovensko družbo. Knjiga je hkrati izšla v slovenskem in angleškem

jeziku. Dejana so zanimala manjšine, še preden se je odločil za študij prava. Seznanjen je bil s položajem slovenske manjšine v Italiji. Ravno ko je zaključeval študij na Evropski pravni fakulteti v Novi Gorici, je prvi občan v Reziji zaprosil za dvojezično osebno izkaznico, sledile so napetosti, prišlo je celo do fizičnega nasilja. Začel se je spraševati, kaj narediti v Reziji z zaščitno zakonodajo za slovensko manjšino v Italiji in tako je nastala diplomatska naloga.

Položaj slovenske manjšine v Italiji je na različnih slovenskih poselitvenih območjih precej raznolik. Tržaška in Goriška pokrajina sta prišli pod italijansko oblast po 1. svetovni vojni. Slovenci v Tržaški pokrajini so dobili pravno zaščito po 2. svetovni vojni, na Goriškem je ni bilo, a ostajale so slovenske šole, konec 60-ih let so dobili še pravico do uporabe slovenščine pred sodišči. Videmska pokrajina pa je del italijanske države že vse od leta 1866, ko je Habsburška monarhija izgubila vojno z Italijo, zato je stopnja narodne zavesti precej šibka. Šele leta 1999 so v Italiji sprejeli prvi zaščitni zakon za manjšine in tako priznali tudi obstoj slovenske manjšine v Benečiji in Reziji, dotlej so vedno govorili o »različnih skupnostih slovanskega izvora« in jim niso priznavali nobenih manjšinskih pravic. Leta 2001 je bil sprejet še poseben zakon za Slovence. V oba zakona je vključena tudi Rezija. A protislovenska skupina v Reziji želi občino izključiti iz teh zakonov, saj ne priznava, da v Reziji živijo Slovenci. Priredili so že številne demonstracije, žalili tiste, ki se čutijo del slovenske manjšine, in jih napadali.

Knjiga vsebuje v naslovu vprašaj, kar predstavlja srž problema, razlaga Dejan. Rezijanščina je znanstveno dokazano slovensko narečje. A vprašljiv ostaja

sociolingvistični vidik: kako se ljudje prepoznajo.

V Reziji živijo že 150 let pod Italijo, znajo rezijanščino, lokalno različico slovenščine, zato se imajo za Rezijane. Knjižne slovenščine in slovenske kulture ter zgodovine, ki bi jim dale slovensko narodno zavest, pa se nimajo nikjer možnosti naučiti. V izključno italijanskih šolah jim privzgojijo pripadnost Italiji. Kdor je bolj izobražen, se uči knjižne slovenščine, poleg Petrarke in Danteja spoznava tudi Prešerna in Cankarja. Ta del se ima za Slovence. Rezijani si niso enotni, nimajo jasne identitete. A imajo se za posebne, ponosni so na svojo posebnost. Sedanji župan, ki je Slovcem zelo nenaklonjen, pogosto izjavlja, da so Rezijani poseben narod, enkrat pa je celo dejal, da so posebna rasa. Zaradi geografskih danosti zaprte doline, ki je dolga 20 kilometrov in v kateri živi 1000 ljudi, so bili v preteklosti stiki s svetom omejeni. Zato se je ohranilo narečje, ples, glasba. Rezijanski folklorni ples je znan po celem svetu, Val Resia je najstarejša folklorna skupina, ki obstaja vse od leta 1835 (prvič so plesali v čast avstrijskemu cesarju, ko je obiskal Videm). V glasbo niso nikoli vpeljali harmonike, pač pa imajo svoje instrumente, citire in bunkule. A na žalost vse manj mladih zna rezijansko narečje. K temu pripomore izključno italijanska šola v Reziji, kjer imajo le 7 ur rezijanščine na leto. Dejan pripomni, da je rezijanščina »živ brižinski spomenik«, na katerega bi morali biti Slovenci zelo ponosni.

Mnogi slovenski strokovnjaki so se ukvarjali z bogatim rezijanskim kulturnim izročilom: etnokoreolog Mirko Ramovš, skladatelj, etnomuzikolog in jezikoslovec Pavle Merku, etnolog Milko Matičetov. Slednji je popisal nesnovno kulturno dediščino, ki jo poznamo predvsem kot pravljice Zverinice iz Rezije, a na žalost jih Rezijani skorajda ne poznajo več. Slovenci dojemamo Rezijo kot izgubljeni biser, kot del slovenskega prostora, ki je bil odvzet.

V zadnjih desetih letih je predsednica slovenskega kulturnega društva Luigia Negro sprejela kar 600 avtobusov Slovencev ... Sedanji župan je želel predati kulturni dom v upravljanje protislovenskemu polu, po posredovanju slovenske politike je ostal v upravljanju slovenskega društva, sicer pa je bil cilj jasan: če bi jim ga odvezli, bi jih ekonomsko uničili...

Dejan je že večkrat poudaril, da Evropska unija ni naredila dovolj za zaščito manjšin. Rezija je namreč drugi obraz Evrope, kjer smo priča kršitvam manjšinskih pravic in temeljnih človekovih pravic. Po besedah dekana Fakultete za državne in evropske študije dr. Mateja Avblja je Dejan vodilni strokovnjak na področju manjšinskih pravic med mlajšo generacijo slovenskih raziskovalcev.



Zbrani na predstavitvi knjige

Revija pevskih zborov Občine Kanal ob Soči

V nedeljo, 30. 11. 2014, so se v večnamenski dvorani OŠ Kanal na 2. reviji predstavili pevski zbori, ki delujejo v naši občini.

Vanja Gabrijelčič, foto: Borut Jurca

Prireditev, ki sta jo pripravila Krajevna skupnost Kanal in Turistično društvo Kanal ob Soči, je zaokrožila niz dogodkov ob letošnjem prazniku Krajevne skupnosti Kanal. Imela je hkrati dobrodelni pridih. Zbrani prispevki so bili namenjeni šolskemu skladu OŠ Kanal. Pripomogli bodo, da se bodo lahko otroci iz socialno šibkih družin udeležili šole v naravi. Na reviji je sodelovalo osem pevskih sestavov. Tolikšno število je nedvomno lep dokaz, da zborovska glasba pomembno sooblikuje kulturno podobo naše občine. To popoldne je pesem povežala različne generacije, najmlajše, ki šele vstopajo v svet glasbe, in tiste, ki so ji predani že mnogo let, hkrati je povežala pevce z vsemi, ki njihovi pesmi radi prisluhnemo. Prvi del prireditve so oblikovali najmlajši pevci. S svojo prisrčnostjo so nas najprej očarali otroci, ki pod vodstvom Valentine Dugar pojejo v otroškem pevskem zborčku kanalskega vrtca. Za njimi sta se predstavila otroška pevška zborova OŠ Kanal in OŠ Deskle, prvega vodi Mojca Jerončič, drugega pa Mojca Maver Podberšič.

V drugem delu smo lahko prisluhnili pesmi odraslih pevcev. Prvi so zapeli pevci iz Liga, od koder prihajata kar dva pevška sestava: Liška dekleta, ki jih vodi Metoda Humar, in Moški pevski zbor Lig, katerega zborovodkinja je Adela Jerončič. Na letošnji reviji je prvič zapel »najmlajši« zbor v občini, Ženski pevski zbor OŠ Kanal, ki pod vodstvom Mojce



Skupen nastop odraslih pevskih zborov občine

Jerončič deluje že več kot štiri leta. Zadnja sta nastopila zborova z najdaljšo pevsko tradicijo v naši občini, Moški pevski zbor »Kazimir Nanut«, vodi ga Klemen Nanut, in Mešani pevski zbor »Jože Srebrnič« Deskle, ki prepeva pod vodstvom Adele Jerončič. Revijo je zaključila primorska ljudska Pa se sliš', ki so

jo zapeli vsi odrasli pevci. A pesem po zaključku prireditve ni utihnila. V prijetnem in sproščenem druženju je odmevala v nedeljski večer. Pevcem želimo, da bi se njihova pesem še dolgo slišala na različnih prireditvah občine Kanal ob Soči in da bi se ponovno srečali na reviji prihodnje leto.

Revija pihalnih orkestrrov in big bandov

Javni sklad RS za kulturne dejavnosti, Območna izpostava Nova Gorica, vsako leto priredi revijo, ki prispeva k prepoznavnosti instrumentalne glasbe v domačem okolju. Na reviji se instrumentalni sestavi predstavijo z novimi repertoarji, ki vsebujejo dve do štiri skladbe.

Petra Paravan, foto: Sabina Volk

Letošnja revija je bila prav posebna, saj sta se odvijala dva koncerta zaporedoma na dveh lokacijah: v Bukovici ob 17.30 in v Desklah ob 20. uri.

Prisluhnili smo šestim pihalnim orkestrom in dvema big bandoma. V Kulturnem domu v Bukovici nas je najprej ogrela **Prvačka pleh muzika** (dirigent Gregor Bralič), sledil je **Pihalni orkester Tolmin** (dirigent Damijan Valentinuzzi), s katerim je nastopila pevkica **Tanja Srednik**, tretji so se predstavili domačini, **Pihalni orkester Vogrsko** (dirigent Branko Mrak), zadnji nastop prvega koncerta pa je pripadal **Jazz Punt Big Bandu** iz Tolmina (dirigent Matija Mlakar). V Kulturnem domu v Desklah so najprej nastopili domačini, **Pihalni orkester Salonit Anhovo** (dirigent Radovan Kokošar), nato **Goriški pihalni orkester** (dirigent



Sandi Cej), sledil je nastop **Društva Godbenikov Cerkno** (dirigent Andrej Zupan), revijo pa je zaključil **Big Band Nova** (dirigent Damijan Valentinuzzi) s pevcem, imitatorjem Elvisa

Presleya, **Mitjo Jerkičem**. Revija je poleg izmenjave mnenj namenjena tudi dvigu kvalitete orkestralnih izvedb, letošnji strokovni spremljevalec je bil dirigent **Miro Saje**.

Balinarke državne prvakinje

Na državnem prvenstvu v balinanju, ki je bilo 16.9. 2014 v Škofji Loki, je ekipa kanalskih balinark v finalu premagala ekipo Društva upokoencev Velenje.

Marija Marinič, foto: Peter Falatov



Društvo upokoencev Kanal je aktivno tudi na športnem področju. V okviru športno rekreativne dejavnosti deluje **balinarska sekcija, ki jo sestavlja pet vitalnih upokoencev na čelu s Kazimirom Simčičem.**

Že vrsto let vestno trenirajo dvakrat tedensko na balinišču v športni dvorani. Na regijskem tekmovanju spomladi v Renčah so izmed dvanajstih sodelujočih ekip zmagale in to jim je prineslo vstopnico na državno prvenstvo. Državno prvenstvo v balinanju za ženske društve

upokoencev iz vse Slovenije se je 16.9.2014 odvijalo v Škofji Loki. Po predtekmovanju po skupinah so odigrale četrtfinale, nato polfinale. Bilo je kar naporno, saj je vsaka tekma trajala po eno uro in 15 minut skladno s Pravili Balinarske zveze Slovenije in je glede na 14 sodelujočih ekip trajalo ves dan.

V finalu so z zmago nad ekipo Društva upokoencev Velenje **osvojile prvo mesto in postale državne prvakinje.**

K dobri rezultatom je prispevala tudi vsestranska

podpora predsednika društva Franca Komaca. Zahvala gre tudi Petru in Nadi.

Še posebna zahvala pa je namenjena županu občine Andreju Maffiju za podporo in počastitev ob vrnitvi ekipe domov.

**Kazimira, Alenka, Zdenka,
Milica in Jožica,
ponosni smo na vas!**

Mešani pari in zaključek sezone tenisa

Tekst in foto: Nataša Jerončič



V soboto, 11.10.2014, se je v Ložicah igral teniški turnir mešanih dvojic, ki ga je organiziral TK Deskle. Igralo je osem mešanih parov. Turnirja so se udeležili tudi naši prijatelji iz teniških klubov Ajdovščina in Nova Gorica. Igrali smo na igriščih v Ložicah, kjer smo tudi imeli zaključek s pogostitvijo. Vsi udeleženci so bili navdušeni nad organizacijo in pogostitvijo. Zmagal je par iz ajdovskega kluba, drugo mesto je zasedel par iz novogoriškega kluba, tretje pa sta zasedla domačina.

Zadnjo soboto v mesecu oktobru, 25.10.2014, pa smo na igriščih v Desklah odigrali še zadnji turnir v tej sezoni. Prijavilo se je 16 igralcev, vsako tekmo se je odigralo v izžrebanih parih, razen tekem za četrtfinale in polfinale. Zmagal je par Sebastjan Kralj in Sergij Močnik.

Kanalski pikaderji in šahisti osvajajo

Kanalski pikaderji in šahisti osvajajo državni vrh med invalidi, ki tekmujejo v invalidskem športu.

Mag. Valter Adamič, predsednik Društva MDI Goriške, foto: arhiv društva

Medobčinskemu društvu invalidov Goriške je uspel veliki met. Na državnem prvenstvu v pikadu za invalide so 15. novembra 2014 v Trbovljah postali državni prvaki.

Na začetku tekmovalne sezone smo si postavljali vprašanje, kako uspešno tekmovali z pol profesionalnimi ekipami v pikadu. V letošnjem letu smo se v vodstvu društva odločili »pomladiti« ekipo z novimi tekmovalci. Ekipo »pikaderjev« smo okrepili s kar tremi člani društva, ki prihajajo iz Občine Kanal ob Soči. To so Milan KODELJA, Zoran ŠULIGOJ in Jože VALENTINČIČ. Ekipo so sestavljali še »Danko GOLOB iz Občine Brda in Matjaž VOLK iz Mestne občine Nova Gorica.

Že uvrstitev na državno prvenstvo v pikadu preko področnih tekmovanj je bil za nas velik uspeh, saj smo izmed 16 ekip iz Primorske in Notranjske zasedli prvo mesto. Ko so naši fantje odhajali na državno prvenstvo, smo jim dali popotnico »VAŽNO JE SODELOVATI«, ker smo vedeli, da bo na državnem prvenstvu močna konkurenca (nastop najboljših dveh ekip s štirih področnih tekmovanj in ekip ostalih reprezentativnih invalidskih organizacij).

V celotnem sistemu tekmovanja v pikadu je bilo vključenih preko 80 društev. Tudi sama izvedba tekmovanja po nacionalnih pravilih Zveze za šport invalidov Slovenije je zahtevnejša in zahteva več tekom kot primerljiva tekmovanja pri Zvezi upokojencev Slovenije. Domov so prinesli zlato medaljo, ki odraža borbenost, vztrajnost, nepopustljivost – osebnostne lastnosti, ki invalide krasijo in so se kovale v življenjskih izkušnjah, ko so postali zaradi nesrečnih okoliščin invalidi.

In to še ni vse. V soboto, 22. novembra 2014, smo v boj na državno prvenstvo v šahu (odvijalo se je v Litiji) poslali ekipo v sestavi Jože Ipavec in Nove Gorice; Kema Bulič iz Ajbe, Edvard Mihael in Nove Gorice in Čedo Pelengič iz Nove Gorice. Izmed desetih ekip, ki so se udeležile državnega prvenstva v šahu-ekipno, smo se uvrstili na tretje mesto in prejeli bronasto medaljo.

V vodstvu društva smo ponosni na junake iz Občine Kanal ob Soči.



Kanalski pikaderji in šahisti invalidi osvajajo državni vrh

GEODETSKE STORITVE

UREDITEV MEJ, PARCELACIJE, GEODETSKI NAČRTI, VPIS STAVBE V KATASTER...

GEOTMIN d.o.o.

Na logu 10
5220 Tolmin

www.geotmin.si

tel.: 05-38 10 146
mob.: 041-973 961

UGODNE CENE!

Jadralni padalci "odvisniki" od vremena

Društvo jadranih padalcev Severno krilo je organiziralo že 15. tekmo v točnosti pristajanja.

Tekst in foto: Božo Gorjanc

Govori se, da smo vsi tisti, ki se ukvarjamo z adrenalinskim športom, tudi «odvisneži» od njega. Kot jadrani padalci smo bolj odvisni od vremena. Vreme določa, kdaj gremo lahko jadrat in ker je letos vreme bolj deževno, smo tekmo večkrat prestavili na druge termine.

Ponavadi imamo tekmo prvi konec tedna v septembru. Letos smo jo načrtovali izpeljati 4. 10. 2014 in to nam je tudi uspelo. Za ta dan ni bilo napovedano idealno vreme, a so se nekateri tekmovalci le odločili za tekmovanje. Pihal je severovzhodni veter, kar pa ni najbolj ugodno za naša vzletišča. Tekma se je izpeljala brez kakšnih posledic in ker so člani iz Vipavske doline vajeni takšnih vetrov, so zasluženo pobrali največ pokalov, no, eden je šel na obalo in to za prvo mesto.



Debi slovenskih gluhih odbojkašic

Slovenska reprezentanca prvič nastopila na Evropskem prvenstvu gluhih v odbojki

Nataša Bucik Ozebek, foto: arhiv Zveze društev gluhih in naglušnih Slovenije



Slovenska ekipa na evropskem prvenstvu gluhih odbojkašic



Veselite ob uspehu

V prejšnji številki Mosta smo vam obljubili rezultate s tretjega evropskega prvenstva gluhih v odbojki na mivki, na katerem sta se prvič pomerili tudi dve slovenski ekipi.

Avčanka **Simona Drev** in njena sotekmovalka **Maja Kuzma** sta na koncu zasedli trinajsto mesto, **Valerija Škof** in **Nina Orešnik** pa

petnajsto mesto. Na tekmovanju so se dekleta pomerila z ekipami Turčije, Nemčije, Estonije, Poljske in Češke, pa tudi same med sabo. Konkurenca je bila huda, saj so bile vse ekipe izjemno dobro pripravljene. Med ženskimi predstavnicami so prva tri mesta odnesle tekmovalke iz Rusije, Ukrajine in Nemčije.

Na tekmovanju se je v ženski konkurenci pomerilo petnajst ekip, v moški pa šestnajst, vendar med moškimi tekmovalci Slovenija ni imela svojih predstavnikov. Prvenstvo je potekalo sredi septembra v turški Alanyji. Nanj pa so se gluhe odbojkašice pripravljale pod vodstvom trenerja **Erika De Posarellija**.

MARKET FAMA KANAL

*Vesel Božič in
srečno Novo leto*



**Tako blizu,
tako ugodno!**

Vrednostni bon



5€

Bon se lahko vnovči ob nakupu nad 40€
V MARKETU FAMA KANAL in NE VELJA ZA NAKUP CIGARET IN TELEFONSKIH KARTIC

Kanalske zbirke na razstavi

Kanalske zbirke na razstavi »Etnologija, zbirke in prva vojna - etnološka dediščina in odsevi prve svetovne vojne v lokalnih zbirkah na Goriškem«

Inga Miklavčič-Brezigar, foto: Ivo Saksida



Folklorna skupina iz Kala nad Kanalom

Razstava, ki smo jo 28. oktobra odprli v razstavnih prostorih Goriškega muzeja na gradu Kromberk v sklopu prireditev ob 100. obletnici, predstavlja vrsto lokalnih zbiralcev in njihove zbirke, v katerih je zbrano etnološko in vojno gradivo, predmeti iz vsakdanjega življenja naših non in nonotov in predmeti iz življenja med prvo svetovno vojno, ki je kraje v Posočju še posebej prizadela. Temelj razstavnega gradiva so lokalne zasebne in društvene zbirke, ki so bile najprej vključene v redno evidenco zbirk po seznamu Goriškega muzeja, nato pa še v evropski projekt ZBORZBIRK – Kulturna dediščina med Alpami in Krasom, pod vodstvom Raziskovalne postaje SAZU v Novi Gorici. Namen evropskega projekta je ovrednotenje gradiva v zbirkah »na terenu«, v tem okviru pa je namen razstave v Goriškem muzeju še posebej na muzejski način opozoriti na bogastvo in »kulturni kapital« naše dediščine kulturnega in naravnega značaja. **Predstavljenih je deset zbirk z območja občine Kanal**, od tega osem iz projekta ZBORZBIRK, posvečena pa je pok. **Pavletu Levpuščku** iz zbirke

Jugova hiša v Avšjem - Seniški Breg in pok. Ivanu Šavliju – Janku iz zbirke Posočje 1915-1917 z Idrskega. Pavleta so vsi na Kanalskem poznali in podobno Ivana - Janka Šavlija na Kobariškem. Oba sta bila »prava« zbiralca, kot rečemo, zbirala sta z dušo in srcem in vsak predmet jima je bil vreden in pomemben, ko sta ga vključila v zbirko. Z vedrino in dobro voljo sta sprejemala tudi obiskovalce in se vključila v projekt ZBORZBIRK in oba sta za zbiranje navdušila vnuke. Zbirke so na razstavi **predstavljene s po enim panojem in kratkim besedilom**, na panoju pa smo s fotografijami in kratkim besedilom v slovensčini, italijanščini, nemščini in angleščini skušali predstaviti bistvo zbirke, njenega etnološkega dela in vojnih predmetov. Vsaka je namreč nekaj posebnega, pri **Jožici Strgar** iz Lukčeve hiše na Kambreškem je pomembno druženje ob ognjišču in na verandi pred hišo, **Branko Drekonja** je s svojo zbirko razglednic Kanalskega neke vrste kronist podob Kanala in okoliških vasi skozi čas, Zoran Šuligoj razstavlja svojo zbirko predmetov iz prve svetovne vojne v info-točki na železniški postaji v Kanalu,

obiskovalcem pa mnogokrat podari še umetniško izdelan spominek iz ostalin prve vojne. V Ročinju je nekaj posebnega zbirka preko 17.000 podobic Marije Čargo, na svoj trenutek in ustrezno prenovo pa čaka še zanimiva črna kuhinja z ohranjenim ognjiščem pri Čuoljevih, lastnika in zbiralca Andreja Ipavca. Na Liškem si lahko ogledamo zanimivo etnološko zbirko in rezbarske izdelke 90-letnega **Franca Jerončiča** v Melinkih – posebna ni le zbirka, pač pa tudi vas s pogledom na beneško-slovenske hribe in doline. V Desklah je »špiegu« - ogledalo Deskljanom postavil **Jože Gorjanc** v svoji etnološki in vojni zbirki. Še posebej pa smo v predstavitev vključili **Kal nad Kanalom** – ne le z zbirko **Ljubice Milost**, ki s čudovito prenovno hiše starega očeta dokazuje, kako se lahko preteklost vklopi v sodoben način bivanja in kako je prijetno sedeti okrog »špargeta« ter so po starem pobeljene stene še kako sodobne, tudi z zbirko kopij starih oblačil Folklorne skupine Turističnega društva Kal nad Kanalom, ki dokazuje, kako dediščina z raziskavo, poustvarjanjem, folkloro in plesom povezuje in združuje ljudi. In kako je pomembna za identiteto teh krajev.

Razstava ni velika in en pano ter filmček, pa nekaj predmetov, ni dovolj, da predstavimo pomen dediščine v naših krajih. Pa vendar se je na otvoritvi zbralo veliko ljudi in prav druženje in povezovanje ob prireditvi je bilo tisto, kar je skromni razstavi dalo dodaten pomen. Etnološki del je bil predstavljen z veselimi plesni in skeči iz tradicionalnega ljudskega življenja pred prvo svetovno vojno, ki jih je uprizorila Folklorna skupina iz Kala nad Kanalom. Z vriskom so nas popeljali v čas, ko je bilo življenje brez vojne še dokaj razigrano. S pesmijo pa sta nam vojni del približala mešani pevski zbor Corale Cita di Gradisca d'Isonzo in Moški pevski zbor iz Liga, ki smo ju na pobudo Jožice Strgar iz Lukčeve hiše povabili na prireditev in sta se vabilu prijazno odzvala. Večer smo zaključili z jedmi, ki so nas spomnile na nekdanje čase – prežganka je danes le redko na mizi, nekoč je bila vsakdanja jed, golaž po starem in jed »grenadir-marš« s pašto in krompirjem pa sta spomnila na čase, ko se je bilo potrebno pošteno podpreti za delo in boj.

Večer je povezal strokovno in ljubiteljsko delo in prav to sodelovanje je sporočilo razstave.



Stare razglednice in fotografije

Jože Gorjanc iz Rodeža, Jožica Strgar s Kambreškega in Pavel Levpušček iz Seniškega Brega so zbiranci starih fotografij, razglednic in drugih zanimivih starih predmetov.

Tekst in foto: Tanja Rijavec

Zbirka je nastala leta 2003 in je rezultat dolgoletnega zbiranja zagrizenega zbiralca, lovca in ribiča Jožeta Gorjanca iz Rodeža, znanega tudi z imenom »Pepe Bálnaušček«. Razstavljeni predmeti, ki so dobili svoje mesto v garaži in sosednjem prostoru, so v večini stare fotografije oz. razglednice območja Deskel in Deskljanov ter etnološki in vojni predmeti iz časa obeh svetovnih vojn. Fotografije so postavljene na steno kot ogledalo domačinov, razstava pa je naslovljena s "Spiayu Desklanov skozi stoletja" (Ogledalo Deskljanov skozi stoletja)".

Jože, rojen 1938, je z zbiranjem začel že v mladosti. Zaradi preživetja je tedaj veliko ljudi zbiralo železne in kovinske predmete prve svetovne vojne. Bolj intenzivno je z zbirateljstvom nadaljeval po upokojitvi leta 1991. Večino predmetov so mu podarili domačini, nekatere pa je našel odvržene na smetiščih.

Do sedaj je v Desklah pripravil že pet tematskih razstav starih fotografij in razglednic, naslednje leto ob 100. obletnici začetka soške fronte pa namerava postaviti še eno. Najverjetneje bo posvečena ženskam, ki so skupaj z otroki in starejšimi zapuščale domove in prevzemale vlogo odsotnih moških. »**Spomniti bi se morali teh žensk, izgledajo stare na fotografijah,**« potarna Jože. Rad se udeležuje sejmov, predvsem v Šempetru pri Gorici, ki jih vsakoletno organizira Društvo soška fronta Nova Gorica. Opazil je vedno več navdušenja nad zbiranjem, vedno več je zbiralcev in predmetov. Njegovo zbirko si ogleda kar nekaj ljudi, tudi Italijani, ki pa želijo od njega kupiti predmete, vendar se Jože s tem ne ukvarja. Tudi predmete nerad kupuje, spomni se, da je pred leti za razglednico Deskel plačal 55 evrov. Hrani tudi veliko fotografij Katarine Marinič – Tinice, ki s 110 leti in 307 dnevi še vedno velja za najstarejšo Slovenko (1899-2010). Bila je namreč sestrična Jožetovega očeta Jožefa. Ob vprašanju glede prihodnosti zbirke Jože hudomušno pripomni: »**Bodo pripeljali kontejner na dvorišče in nanj nalagali stvari.**«

Zbirka Lukčeva hiša, Jožica Strgar, Kambreško Lukčeva hiša nudi dom zbiralki in skrbnici **Jožici Strgar**, ki je skupaj s tedanjim možem hišo uredila v muzej. Jožica je začela sistematično zbirati po potresu, leta 1976, ko so ljudje popravljali poškodovane hiše ter

predmete metali proč. Jožica z vsem srcem živi za muzej in stalno teži k raziskovanju zgodovine območja Kambreškega. Zbirka zajema predvsem etnološke predmete, ki obsegajo stare dokumente, pisma, šolske potrebščine, posodje in tekstilije. V hiši sta tudi bogata fototeka območja Krajevne skupnosti Kambreško in domoznanska knjižnica. Poleg etnološke zbirke veliko prostora zavzema tudi zbirka z vsebino prve svetovne vojne, predvsem z območja Kambreškega in Globočaka. Jožici največ pomeni pismo vojaka v italijanski vojaški čutarici iz prve svetovne vojne, ki pa je žal slabo ohranjeno in neberljivo. Hiša je vedno predstavljala središče vasi – prostor, kjer so se srečevali in družili ljudje od blizu in daleč. V prvih letih 20. stoletja je bila v njej prodajalna z živili, po 2. svetovni vojni pa tudi partizanska kuhinja, posvetovalnica za otroke, nato gostilna, po potresu spet trgovina. V hiši je med obema vojnama živel zavedni slovenski učitelj Radivoj Pavšič iz Kontovela pri Trstu, ki je poučeval v ljudski šoli na Kambreškem. Šola je delovala med letom 1882 in 1962. Danes je Lukčeva hiša delno v občinski, delno v zasebno lasti, zbirka pa se z vsakim dnem dopolnjuje. V hiši je ohranjeno kamnito ognjišče mediteranskega visokega tipa z originalno ognjiščno klopjo ter ostali ognjiščni pripomočki. Prvotno ognjišče izhaja iz 19. stoletja, med 1. svetovno vojno je bilo poškodovano, po vojni pa obnovljeno. Zbirateljica ognjišče še vedno uporablja in na njem pripravlja avtohtone jedi. Poleg je tudi samostojna krušna peč, kuhinja z ognjiščem pa je od leta 1999 zaščitena kot etnološki spomenik lokalnega pomena.

Jugova zbirka, Pavel in Martin Levpušček, Seniški Breg - Avšje

Zbiralec **Pavel Levpušček** nas je tekom projekta žal zapustil. Zbirateljsko strast je negoval celotno življenje, pri tem mu je bil v veliko pomoč poklic veterinarskega tehnika in terensko delo po domačijah. Predmete je začel zbirati že v mladosti, najprej je zbiral znamke, denar in predvsem predmete prve svetovne vojne. Ostanke je iskal v bližini svoje vasi, nad katero je bila med prvo svetovno vojno vojaška bolnišnica in pokopališče. Pozneje je, predvsem zaradi italijanskih zbiralcev, ki so hodili od hiše do hiše in za skromen denar kupovali predmete od domačinov, še močneje čutil potrebo po shranjevanju predmetov kulturne



Zbiralec Pavel Medvešček

dediščine. Vojaški del zbirke zaseda prostor obnovljenega hleva in skedenj, izmed teh predmetov je bil Pavle najbolj ponosen na pet vojaških uniform različnih vojakov in držav. V stari hiši »Pri Jugovih« lahko vidimo tudi dvignjeno, kamnito ognjišče in različne ognjiščne pripomočke, ki so bili preneseni iz okoliških vasi, saj so jih ljudje, v času pred drugo svetovno vojno, ko so odstranjevali ognjišča iz hiš, odvrgli na smetišče.

Velik del zbirke predstavljajo kmečka orodja in naprave. Te je Pavle našel pretežno v bližnji okolici, pa tudi na Banjški planoti, v Cerknem, Idriji, Bovcu in drugje, kjer je deloval kot osemenjevalec živali. Ljudje so mu odstopili predmete, ki bi jih sicer zavrgli. Rad je obiskoval tudi zbirateljske sejme - v Šempetru pri Gorici, Čedadu, Gorici, Ljubljani. Po njegovi smrti je zbirko prevzel vnuk Martin, ki je zbirateljsko žilico podedoval po svojem starem očetu. V naših srcih bo ostal spomin na vedrega človeka, polnega življenjske energije in zanimivega pripovedovalca.



Jože Gorjanc in njegova zbirka



Kuhanje polente na ognjišču pri Lukčevih



Vesele božične praznike, v novem letu pa sreče, zdravja in zadovoljstva vsem bralcem želi uredništvo glasila Most.

Preživite lepe praznične dni in vstopite v leto 2015 polni vedrine in optimizma.

V Kanalski občini rekordno število stoletnikov

Kanalska občina je z nekaj manj kot 6000 prebivalci med slovenskimi občinami glede na njeno velikost rekorderka po številu prebivalcev, ki dosegajo sto let in več. Je to naključje ali so ljudje v teh krajih bolj utrjeni in kleni? Tako smo občina, ki se edina v Sloveniji lahko pohvali s superstoletnico, vsem dobro poznano Tinco, Katarino Marinič iz Deskel, ki je dočakala 110 let in 307 dni. V letu 2010, ko se je poslovila v 111. letu starosti, je bilo v Sloveniji 78 ljudi, ki so dosegli 100 let in več, leta 2013 pa 224. Med stoletnike, po rodu iz Občine Kanal ob Soči, so se v zadnjih letih zapisale zlasti ženske, Matilda Močnik iz Deskel, Jožefa Podbršček iz Morskega, Angela Gorjup iz Kala nad Kanalom, Alojzija Martelanc ... Po zadnjih podatkih je najstarejši moški prebivalec naše občine Stanko Šuligoj, doma iz Koprivišča, ki je v letošnjem poletju dopolnil 103 leta.

Kam izginjajo volivci v Občini Kanal ob Soči?

Kam izginjajo volivci v Občini Kanal? V volilnem imeniku za člane občinskega sveta je bilo pred štirimi leti vpisanih 5035 volivcev. Samo štiri leta so minila od takrat, pa nas je imelo možnost oditi na volitve le še 4842, skoraj dvesto manj. Demografska slika naše občine ni ravno spodbudna. Po podatkih statističnega urada RS v naši občini umre zelo velik odstotek mlajših od 65 let. V letih 2010 je bil ta odstotek 21,2 %, leta 2012 12,7 %, leta 2013 kar 27,5 % in v lanskem letu 24,6. V Občini Brda, na katero mejimo, je ta procent bistveno nižji, leta 2010 10,5 %, 2011 12,5 %, 2012 11,4 % in leta 2013 12,2. Drug problem je odseljevanje. Mladi izobraženci se le redki vračajo domov, saj zaposlitve zanje skorajda ni. In še primerjava s sosednjimi občinami. V občinah Brda in Mestni občini Nova Gorica je na zadnjih volitvah bilo več volilnih upravičencev kot pred štirimi leti, v Občini Tolmin pa 63 manj.